

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbøndelseskrift

til

de offentlige Examinere

i

Metropolitanskolen

i Juli 1858.

Skolefesterretninger af Rector, Prof. B. Vorgen.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Universitetsbogtrykker J. H. Schultz.

Efterretninger

om

Metropolitanskolen

for

Skoleaaret 1857—1858.

af

B. Borgen,
Professor, Skolens Rector.

Craminer.

I. **Afgangsexamen.** Ved Ministeriets Skrivelse af 13de Juni blev det meddeelt, at den skriftlige Deel af denne Examen vilde for Maret 1857 være at afholde fra Tirsdagen den 23de til Torsdagen den 25de s. M. Da det i den anførte Skrivelse endvidere var bleven tilkjendegivet, at Underviisningsinspectoren denne gang ikke vilde komme til at overvære Afgangsexamen ved Metropolitanskolen, og at Ministeriet saaledes maatte have det overladt til Rector overensstemmende med de gjeldende Bestemmelser at anordne det fornødne med Hensyn til den mundtlige Prove, blev denne Deel af Examen ansat til at foretages fra Onsdagen den 1ste til Mandagen den 6te Juli incl.

Som Censurer udenfor Skolens Lærerpersonale tiltraadte efter foregaaende Indbydelse: i Tydsk Cand. phil. L. N. Hviid, i Fransk Notarius publ. Professor Dr. Abraham, i Geographie Cand. juris Madvig, i Naturhistorie Dr. Ørsted og Docent ved Universitetet Dr. Lütken, i Historie Professor Dr. Welschow, i Mathematik og Naturlære Professor Holten.

Til Afgangsexamens første Deel indstillede sig efternævnte 15 Disciple af 6te Klasse: 1. N. Bache, 2. P. G. Hansen, 3. P. K. Krohn, 4. S. C. C. M. Hjorth, 5. G. C. C.

Wiese, 6. H. P. E. Robke, 7. B. E. S. Topsoe, 8. M. E. A. Nielsen, 9. M. E. Heerfordt, 10. S. E. A. Sahlerh, 11. B. H. L. Wendz, 12. P. B. Kjær, 13. E. E. Faaborg, 14. H. E. S. Tholle, 15. E. G. Martensen.

Endvidere vare, overeensstemmende med Bekjendtgjørelsen angaaende Ophævelsen af den hidtilværende Examen artium o. s. v. af 13de Mai 1850 § 12, Privatisterne E. A. F. S. E. G. Ernest Dannefsjold-Samsøe og Peter Andreas Aller af respective Cand. theol. F. Madsen og Cand. philos. A. Schouberg anmeldte til at underkaste sig Afgangsexamens første Deel her ved Skolen.

Til Exomens anden Deel indstillede sig følgende 17 Disciple af 7de Klasse, hvilke i Maret 1855 havde underkastet sig sammes første Deel (een, M. P. Bryndum, ved Kolding lærde Skole; jvfr. Skolesterr. for 1856—1857 S. 9): 1. H. H. P. Meiersen, 2. E. A. Holmsted, 3. M. E. Bræjtrup, 4. L. F. W. Richter, 5. E. A. de Fine Skibsted, 6. H. A. P. Philipsen, 7. E. E. Bang, 8. M. L. Brorsen, 9. M. P. Bryndum, 10. E. A. Nijsen, 11. W. E. E. B. Thraue, 12. H. H. Ring, 13. S. M. B. A. A. Haase, 14. S. E. F. Wilse, 15. S. F. Scavenius, 16. P. F. S. Conradt-Eberlin, 17. B. R. Christensen.

A. Skriftlig Prøve.

Tirsdagen den 23de Juni, Formiddag: Udarbeidelse i Modersmaalet. Opgave: „Slaveriet i Grækenland og Rom, sammenlignet med Neger-slaveriet i Europæernes Colonier i America og paa de americanske Der“.

Eftermiddag: Oversættelse fra Latin til Dansk:
„(Liv. 41, 6; Aar 178 for Efr.)

Per eos dies Ti. Sempronius Gracchus et L. Postu-

mius Albinus ex Hispania Romam quum revertissent, senatus iis a M. Titinio prætore datus est in æde Bellonæ ad edisserendas res, quas gessissent, postulandumque, ut ob eas dis immortalibus honos haberetur. Eodem tempore, etiam in Sardinia magnum tumultum esse, litteris T. Æbutii prætoris cognitum est, quas filius ejus ad senatum attulerat. Ilienses¹⁾, adjunctis Balarorum¹⁾ auxiliis, pacatam provinciam invaserant, nec iis, invalido exercitu et magna parte pestilentia absumpto, resisti poterat. Eadem et Sardorum legati nuntiabant, orantes, ut urbibus saltem (iam enim agros deploratos²⁾ esse) opem senatus ferret. Hæc legatio totumque, quod ad Sardiniam pertinebat, ad novos magistratus rejectum est. Æque miserabilis Lyciorum legatio, qui crudelitatem Rhodiorum, quibus ab L. Cornelio Scipione³⁾ attributi erant, querebantur: „Fuisse se sub ditione Antiochi; eam regiam servitutem, collatam cum præsentis statu, præclaram libertatem videri. Non publico tantum se premi imperio, sed singulos pati servitium. Juxta se, conjuges liberosque vexari; in corpus tergunque sæviri; famam, quod indignum sit, maculari dehonestarique; et palam res odiosas fieri juris etiam usurpandi⁴⁾ causa, ne pro dubio habeant, nihil inter se et argento parata mancipia interesse.“ Motus his querelis senatus litteras Lyciis ad Rhodios dedit, nec Lycios Rhodiis nec ullos alii cuiquam, qui liberi nati sint, in servitutem dari, senatui placere. Lycios ita sub Rhodiorum simul imperio et tutela esse, ut in ditione populi Romani sociæ civitates sint.

¹⁾ Ilienses og Balari, to sardiniske Folkeslag, der ikke havde underkastet sig Romerne, som beherskede den øvrige Ø som Provintz.
²⁾ deplorare, opgibe (begræbe) Noget som tabt. ³⁾ L. Cornelius Scipio

Asiaticus havde efter Freden med Antiochus af Syrien henlagt de lykkelige Folk og Stæder under Rhodierne. ⁴⁾ usurpare jus, gjøre en Ret gjeldende og vinde Hævd paa den.

Onsdagen den 24de Juni: Latinsk Stil: „De, der have læst Horats's Breve, vide, at hos Romerne Prisen¹⁾ i den tragiske Poesie tilkjendtes M. Pacuvius og L. Attius, men at de, der ansaaes for kyndige i slige Ting, tvivlede om, hvem af dem de skulde sætte paa første Plads, da hver syntes at have sine Fortrin²⁾. Gaaſte net³⁾ er, hvad der fortælles om disse Digttere i et Sted hos Gellius, en latinsk Forfatter af det andet Aarhundrede efter Christus. Da Pacuvius, allerede i hoi Alder og lidende af en langvarig Sygdom, havde trukket sig tilbage fra Rom til Tarent, kom Attius, der var mange Aar yngre, paa en Reise til Sicilien derhen, og da han var bleven venlig indbudt af Pacuvius, blev han flere Dage hos ham og forelæste ham efter hans Duffe en Tragedie, han nylig havde skrevet; den hed Atræus. Da skal Pacuvius have sagt, at, hvad Attius havde skrevet, forekom ham hoit⁴⁾ og kraftigt i Tanker og Ord, men noget haardt og ligesom bedst⁵⁾. Det er, sagde Attius, som Du siger; men jeg er, hvad det angaaer, ved godt Mod. Thi det forholder sig med Talenter, som med Væbler; de af disse, der i Forstningen ere haarde og bedste, blive siden milde og behagelige; men de, der strax ere bløde og slappe⁶⁾, blive siden ikke modne, men raadne⁷⁾. Altsaa er jeg ikke misfornøiet med, at der ogsaa i mit Talent er Noget, der kan mildnes⁸⁾ og modnes. Paa hvilken Tid Pacuvius har levet, kan omtrent sluttes deraf, at han var Cinnus' Søster søn; Cinnus døde, halvfjerdsindstyve Aar gammel, Aar 169 før Christi Fødsel.

¹⁾ palma. ²⁾ virtus. ³⁾ scitus. ⁴⁾ grandis. ⁵⁾ acerbus.
⁶⁾ vietus. ⁷⁾ puter. ⁸⁾ mitigo.

Eftermiddag: Arithmetisk Opgave:

„Af Ligningen

$$7^2 + x + 7^2 - x = 2402$$

følges x.“

Torsdagen den 25de Juni, Formiddag: Geometrisk Opgave: „Af en Trekants ene Side a og to hørliggende Vinkler B og C følges den indskrevne Cirkels Radius r, saaledes at Udtrykket er beqvemt for logarithmisk Beregning. Denne udføres for

$$a = 2', < B = 28^\circ 40' 16'', < C = 120^\circ.$$

Eftermiddag, Tydsk Stil: „Bayard, Ridderen uden Frygt og Dadel, var af Ludvig den 12te af Frankrig med et ikke stort Antal Soldater sendt Hertugen af Ferrara til Hjælp imod den krigeriske Pave Julius den 2den. Denne, en trædst¹⁾ og samvittighedsløs Mand, sendte en Spion til Hertugen og lovede ham Fred og store Fordele, hvis han vilde overfalde Franskmændene og udlevere dem til ham. Hertugen lod Spionen vente, idet han sagde, at han vilde overlægge Sagen, men fortalte strax Bayard det Hele; denne, der ikke havde troet det umuligt, at en saadan Nederdrægtighed kunde findes hos en Pave, blev greben af Afsky. Efter en kort Samtale forlod Hertugen ham med det Forsæt at hævne sig og sine Venner paa Paven. Han havde strax mærket, at Spionen kunde vindes ved Penge, og ved aufeclige Tilbud bragte han ham dertil, at han lovede, at Paven om otte Dage skulde være forgiven. Fornoiet meddelede Hertugen den ædle Bayard sit Haab; men denne blev²⁾ næsten endnu heftigere forstrækket²⁾ end forste Gang og erklærede, at han ikke vilde have Deel i denne store Synd, men at han selv vilde advare³⁾ Paven, hvis Mordet ikke paa anden Maade kunde hindres. Til Lykke var Spionen ikke endnu sendt bort, og Hertugen sagde: Jeg har iugen saa om⁴⁾ Samvittighed som I, og mig forekommer den, der selv

har villet stifte Forræderi, ikke at fortjene Skaansel; men da I misbilliger min Plan, skal den ikke blive udført. Saaledes havde⁵⁾ Paven den Mand at takke⁵⁾ for Livet, som han selv havde villet tilintetgjøre.

1) tücksisch. 2) erschrecken. 3) warnen. 4) gart. 5) verdanken (have at takke).

B. Mundtlig Prøve.

(Under denne Deel af Examen var VII Klasse A deelt i 3 Afdelinger: α , β , γ , VI Klasse i 2 Afdelinger: α og β .)

Onsdagen den 1ste Juli, Form. VII Cl. A α . Latin, VII Cl. A γ og øverste Halvdeel af α . Historie, VII Cl. A β . Mathematik. — Efterm. VI Cl. α . Tydsk, VI Cl. β . Naturhistorie.

Torsdagen den 2den Juli, Form. VII Cl. A β . Latin, VII Cl. A γ . Mathematik. — Efterm. VI Cl. α . Fransk, VI Cl. β . Geographie.

Fredagen den 3die Juli, Form. VII Cl. A γ . Latin, VII Cl. A β . og nederste Halvdeel af α . Historie, VII Cl. A α . Mathematik. — Efterm. VII Cl. A γ . og øverste Halvdeel af α . Religion, VI Cl. α . Naturhistorie.

Lørdagen den 4de Juli, Form. VII Cl. A γ . og nederste Halvdeel af β . Græsk, VII Cl. A α . og øverste Halvdeel af β . Naturlære, VI Cl. β . Tydsk. — Efterm. VI Cl. β . Fransk, VI Cl. α . Geographie.

Mandagen den 6te Juli, Form. VII Cl. A α . og øverste Halvdeel af β . Græsk, VII Cl. A γ . og nederste Halvdeel af β . Naturlære. — Efterm. VII Cl. A β . og nederste Halvdeel af α . Religion.

II. Hovedexamen blev afholdt fra Tirsdagen den 7de til

Onsdagen den 22de Juli (see Skolefterr. for 1856—1857 S. 55—60).

III. **Halvaarsexamen** afholdtes med VII Cl. A, den skriftlige Deel Torsdagen den 17de og Fredagen den 18de, den mundtlige fra Løvedagen den 19de til Onsdagen den 23de December.

Disciplene.

I. Skolens Frequentis udgjorde, da Esterretningerne for forrige Skoleaar bleve udgivne (see sammesteds S. 13—15), et Antal af 195 Disciple. Af disse ere efter den Tid følgende udgaede. Under 7de Juli bleve de ovenfor S. 4 anførte Candidater efter fuldenndt Afgangsexamen dimitterede til Universtitet (1—17). Endvidere ndmeldtes for indeværende Skoleaars Begyudelse: af 6te Klasse: 18. Carl Gerhard Martensen, 7de Juli; — af 5te Klasse: 19. Hans Otto Christian Mohl, som ifølge tidligere anmeldt Bestemmelse udgif den 22de Juli, 20. Martin August Waldemar Andersen, 19de August; — af 3die Klasse: 21. Anton Ludvig Smith, 29de Juni. 3 Lobet af dette Skoleaar ndmeldtes: af 6te Klasse: 22. Johan Sophus Dve Richter, 19de Novbr., 23. Waldemar Carstensen, 26de April, 24. Louis Albert Francois Pio, 13de Mai; — af 5te Klasse: 25. Johan Heinrich Christian Tiemroth, 28de Septbr., 26. Peter Christopher Philipsen, 28de October, 27. Christian Johan Frederik Tramp, 26de April; — af 4de Klasse: 28. Adolph Frederik Bolle, 28de Septbr., 29. Christian Wilhelm Emil Rjersing, 18de Decbr., 30. Soren Ludvig Eugen Friis, 23de Februar; — af 3die Klasse: 31. Frederik Linstow, 22de Decbr.

I samme Tidrum har Skolen haft følgende Tilgaa:ng af Disciple:

A. Ved Skoleaarets Begyndelse, den 23de August 1857, optoges:

I VI Klasse:

1. Peter Michael Johan Brock, Son af afgangne Urtekrammer M. P. Brock.
2. Elias Marcussen, Son af Consul, Grosferer U. E. Marcussen. (Forhen Discipel i Frederiksborg lærde Skole).

I V Klasse:

3. Biggo Lauritz Bentheim Hornup, Son af Skolelærer F. Hornup i Thorumagle.
4. Alfred Ludvig Frijs Rodskou, Son af forhenværende Proprietair M. Rodskou. (Forhen Discipel i Viborg Kathedralskole).
5. Jacob Julius Petersen, Son af forhenværende Uhrmager S. F. Petersen. (Forhen Discipel i Romme hoiere Realskole).

I IV Klasse:

6. Carl Friedrich Wendigen, Son af Stabshornist F. E. Wendigen.
7. Leopold Heinrich Schanmburg, Son af Capitain i 13de Linie-Infanterie-Bataillon F. M. v. Schaumburg, N. af D.
8. Johannes Midler Valeur, Son af afgangne Proprietair E. B. Valeur. (Forhen Discipel i Aalborg Kathedralskole).

I II Klasse:

9. Jacob Coomus Bræstrup, Son af Politidirecteur, Conferentsraad E. F. E. Bræstrup, E. af D. og Ddm.
10. Frederik Julius Johansen, Son af Grosferer F. E. Johansen.

11. Carl Henrik Joachim Lind, Son af Capitain C. E. v. Lind.
12. Oscar Frederik Møllerup, Son af afgangne Cand. juris L. J. A. Møllerup.
13. Johan Ludvig Carl Julius Thøren, Son af kongelig Capelmusikus C. J. Thøren.
14. Carl Valeur, Broder til Nr. 8. (Fra Aalb. Kathedrsk.)
 3 I Klasse:
15. Christian Marius Christensen, Son af Skolelærer C. P. Christensen i Gjentofte.
16. Victor Julius Ludvig Evers, Son af Snekermester C. F. Evers.
17. Carl Christian Jacob Friis, Son af Dekonom A. J. Friis.
18. Johannes Christian David Gebauer, Son af Organist ved St. Petri Kirke J. E. Gebauer.
19. Agel Carl William Grandjean, Son af Conditor C. F. Grandjean.
20. Louis Hammeken, Son af Cand. juris A. L. Hammeken.
21. Biggo Alfred Hansen, Son af Kammerraad B. C. Hansen.
22. Mario Krohn, Son af Medailleur ved de kongelige Monter F. C. Krohn.
23. Herman Julius Nyborg Lassen, Son af afgangne Adjunct ved Roskilde Kathedralskole M. C. N. Lassen. (Forhen Discipel i jødsknævnte Skole).
24. Ferdinand Sophus Carl Magnus Moltke, Son af forhenværende Postmester M. C. N. S. Grev Moltke.
25. Georg Petersen, Son af Overlærer ved Metropolitanskolen C. L. Petersen.
26. Paul Emil Severin Philippsen, Son af Grosserer F. Ph. B. Philippsen.

27. Frederik Adolph Schaumburg, Broder til Nr. 7.
28. Johannes Discher Diogenes Mucius Scævola Schnittger, Son af afgangne Dyr læge J. E. N. Schnittger.
29. Christian Scholler, Son af Major C. v. Scholler, Inspecteur ved Garnisonshospitalet, N. af D. og Obm.
30. Nibjorn Oluf Erik Skram, Son af forhenværende Ferubandirecteur J. E. G. Skram.
31. Peter Medel Storm, Son af afgangne Sofrigs-commissair P. W. Storm.
32. Otto Baldemar Stüger, Son af Overlæge J. F. C. Stüger.
33. Peter Christian Julius Soller, Son af Bogholder J. C. Soller.
34. Emil Carl Peter Thraue, Son af Major ved 5te Linie-Infanterie-Bataillon S. S. M. G. v. Thraue, N. af D.
35. Charles Otto Moriz Ferdinand Timmermann, Son af Inveleer G. F. Timmermann.
36. Frederik Philip Wrisberg, Son af Capitainlieutenant G. F. W. Wrisberg, N. af D.
37. Anders Sandoe Orsted, Son af Pastor C. Orsted, Sognepræst til Simmerbolle paa Langeland.

B. Den 9de November 1857 optoges i 4de Klasse:

38. Christen Soren Ludvig Eugen Friis, Son af Secretair F. Friis. (Udmeldt den 23de Februar 1858).

C. Den 1ste Januar 1858 optoges i 7de Klasse B:

39. Theodor Emil Walthasar Flach, Son af Fyreboder ved den Sjællandske Ferubane B. E. Flach. *)
40. Wilhelm Richter, Son af Skibsbygger B. S. Richter. *)

---

*) Disse tvende Disciple havde forhen nydt Underviisning i den med Udgangen af November f. N. nedlagte „Friis's lærde og Realskole“,

II. Efter denne Afgang og Tilgang har Skolen nu en Frequent's af 204 Disciple, hvilke i nærværende Dieblif (Suni Maaned) ere fordeelte saaledes: *)

VII Klasse A.

1. E. K. Dillgaard, 2. E. L. Scharling, 3. B. T. S. Petersen, 4. P. L. Krebs, 5. D. A. Nughorn, 6. T. P. Lund, 7. S. Ph. A. Strike, 8. F. B. Bülow, 9. F. G. Hansen, 10. L. F. G. Jensen, 11. E. F. E. Holm, 12. G. B. Paludan, 13. N. F. Verggreen, 14. F. A. Thiele, 15. M. S. Gad, 16. A. A. M. Stub.

VII Klasse B.

1. B. Richter, 2. N. Bache, 3. S. C. E. M. Hjorth, 4. T. E. B. Flach, 5. S. P. E. Robke, 6. S. E. A. Sahlerh, 7. P. G. Hansen, 8. A. E. A. Nielsen, 9. B. E. S. Topsoe, 10. P. R. Krohn, 11. G. E. E. Wiese, 12. N. E. Heerfordt, 13. B. S. L. Wendz, 14. P. B. Kjer, 15. S. T. S. Tholle.

VI Klasse.

1. P. M. S. Brock, 2. S. T. Andresen, 3. E. E. Poulsen, 4. E. B. S. Birkerod, 5. S. A. G. Stage, 6. S. S. Krohn, 7. F. A. S. Kalko, 8. M. Seligmann, 9. E. E. Faaborg, 10. M. W. Dillgaard, 11. M. S. C. Bruhn, 12. S. A. E. Hagen, 13. S. E. D. Richter, 14. A. F. Boje, 15. P. W. S. Digel, 16. E. Marcusen, 17. F. Ph. W. Abrahams, 18. E. E. Nothe, 19. E. F. Christensen,

---

hvor de i Juli Maaned s. A. havde underkafstet sig Afgangsexamens første Deel. Efter et derom af bemeldte Skoles Bestyrere indgivet Andragende blev det af Ministeriet under 19de Decbr. s. A. bevilget, at de fornævnte Disciple, uagtet de ikke havde gennemgaaet Metropolitan-skolens 6te Klasse, maatte optages i nederste Afdeling af sammes 7de Klasse.

**) Foruden 7de Klasse har i dette Skoleaar 4de Klasse været deelt i to Afdelinger.

20. F. M. P. Frydensberg, 21. C. E. Lund, 22. C. G. H. Wind, 23. D. L. M. B. Danneskjold-Samsøe, 24. H. F. A. Topsoe, 25. S. C. S. Hansen, 26. C. F. Tiemroth, 27. P. W. Heiberg*)

V Klasse.

1. M. P. Grüner, 2. S. S. Petersen, 3. H. Hoffding, 4. B. L. B. Horup, 5. H. Skovgaard, 6. H. M. M. Bamberg, 7. F. B. Spouneck, 8. G. C. Bricka, 9. D. C. G. Ingerslev, 10. H. Petersen, 11. P. G. Andræ, 12. C. F. Hansen, 13. F. L. d'Alchamp, 14. P. W. Ferndorff, 15. C. Meiersen, 16. S. Thiele, 17. S. Wedel, 18. C. C. Mathiesen, 19. S. F. Tesch, 20. S. F. H. Sorgenesen, 21. S. A. Bang, 22. C. G. M. Larsen, 23. A. L. F. Rodskou.

IV Klasse A.

1. S. Ipsen, 2. M. C. Schlichtkrull, 3. M. H. Gamburg, 4. M. S. Skrike, 5. C. F. Wendigen, 6. B. C. B. Holbed, 7. H. F. Krohn, 8. B. F. G. Rauch, 9. H. S. Møller, 10. C. Ipsen, 11. M. G. H. Lütken, 12. B. N. Andræ, 13. H. P. N. Budge-Lund, 14. C. M. Albeck, 15. B. Krenchel, 16. W. S. P. L. Knirsch, 17. F. C. C. S. Brockdorff, 18. F. C. D. Simony, 19. L. C. R. Fürgenesen, 20. C. Ph. B. Philipsen.

IV Klasse B.

1. E. B. Møllerup, 2. S. H. G. Mangor, 3. S. P. Melbye, 4. D. A. Næder, 5. S. G. Hansen, 6. C. H.

---

*) Denne Discipel saavelsof Disciplene C. Ph. B. Philipsen af 4de Cl. A, L. S. N. Heiberg af 4de Cl. B, C. C. N. Koch af 3die Cl., C. H. F. Lind af 2den Cl. og P. C. S. Philipsen af 1ste Cl. indtage de Pladser, paa hvilke de ovenfor ere anførte, fordi de paa Grund af Ehygdom i længere Tid havde været fraværende og saaledes ingen Hovedcharaktere have kunnet erholde for Mai Maaned.

Nyegaard, 7. J. P. M. Paulli, 8. J. M. Valeur, 9. F. T. Tesch, 10. H. M. D. Nye, 11. J. E. Scheel, 12. E. W. Bræstrup, 13. J. J. B. Prytz, 14. E. C. Adrian, 15. E. Mundt, 16. E. A. Gottlieb, 17. J. H. C. Abrahams, 18. B. Jensen, 19. L. H. Schaumburg, 20. H. A. Jacobi, 21. T. C. N. Heiberg.

III Klasse!

1. J. E. H. N. Steenstrup, 2. E. H. H. Hansen, 3. F. C. D. A. Nyegaard, 4. D. F. Albedt, 5. L. T. H. Nielsen, 6. T. L. E. A. Jørgensen, 7. A. E. Dreboldt, 8. E. D. B. Ring, 9. E. F. Breda, 10. E. S. Dannefsjold-Samsøe, 11. N. Klein, 12. J. E. E. Petersen, 13. W. Bull, 14. N. P. Nielsen, 15. E. D. Krenchel, 16. B. S. G. Larsen, 17. D. Nygaard, 18. H. C. Theilade, 19. B. B. E. Hansen, 20. E. J. S. J. Thaarup, 21. N. T. Nielsen, 22. J. B. Flensborg, 23. F. E. E. Skeel, 24. E. J. F. Ahlefeldt-Laurvigen, 25. E. E. E. Frølich, 26. J. E. A. Willemann, 27. E. H. J. P. Grevenkop-Castenskjold, 28. T. D. Rughorn, 29. E. F. With, 30. J. F. Rickmann, 31. E. E. N. Koch.

II Klasse.

1. F. J. Johansen, 2. P. E. J. M. Melbye, 3. L. M. E. Holm, 4. N. A. S. Paulli, 5. E. Valeur, 6. W. S. H. Jøhimsen, 7. P. H. G. T. Jansen, 8. E. W. S. Rommels, 9. E. P. Stæger, 10. D. Petersen, 11. E. S. Stage, 12. J. F. Simony, 13. G. H. A. Bude-Lund, 14. J. L. E. J. Thren, 15. F. E. Philipsen, 16. B. H. Nothe, 17. D. F. Møllerup, 18. F. E. H. Westergaard, 19. J. E. Bræstrup, 20. B. M. B. Bang, 21. P. L. G. Dillgaard, 22. H. A. Hvidt, 23. E. F. G. Torst, 24. E. J. Holm, 25. E. L. Holm, 26. S. M. F. Bang, 27. T. E. J. Mønter, 28. E. H. J. Lind.

I Klasse.

1. J. Ph. Wriisberg, 2. M. Krohn, 3. A. D. E. Skram, 4. E. C. F. Friis, 5. E. M. Christensen, 6. P. W. Storm, 7. E. Scholler, 8. F. D. D. M. S. Schnittger, 9. E. D. M. F. Timmermann, 10. F. C. E. M. Moltke, 11. P. C. F. Soller, 12. B. F. L. Evers, 13. G. Petersen, 14. D. B. Stüger, 15. A. S. Orsted, 16. L. Hammeken, 17. B. A. Hansen, 18. F. A. Schaumburg, 19. A. C. W. Grandjean, 20. F. C. D. Gebauer, 21. E. C. P. Thrane, 22. H. F. N. Lassen, 23. P. C. S. Philipjen.

Lærerpersonalet.

I. Da Studios. philol. H. P. M. Nosing ikke saae sig istand til fremdeles at beholde den Underviisning, hvilken han siden Aars 1857 havde besorget istedenfor den fra sine Forretninger dispenserede Adjunct P. F. Petersen, blev det efter Rectors Forslag under 24de August f. A. af Ministeriet bifaldet, at Cand. philol. Peter Edvard Holm maatte antages til fra det da indtrædende Skoleaars Begyndelse indtil Udlobet af Adjunct Petersens Dispensation at overtage den Underviisning i Latin i 3die Klasse samt Græsk i 4de Klasse's tvende Afdelinger, som for dette Skoleaar var heulagt under sidstnævnte Lærer, ligesom det ogsaa bevilgedes, at samme Lærers Underviisning i Lydsf i 3die Klasse fremdeles i foranførte Tid maatte beholdes af Studios. theol. F. K. Hviid (jvfr. Skoleesterr. for 1856—1857 S. 17). — Efterat det endvidere, ifølge et derom indkommet Andragende, under 26de Februar d. A. var af Ministeriet blevet bevilget, at den Ud-

junct Peter sen forundte Fritagelse for hans Embedsforretninger maatte udstrækkes indtil Udgangen af Tini Maaned, ere de tvende ovennævnte Lærere ogsaa vedblevne imidlertid at besørge hans Lærefag.

Under 21de November 1857 blev Overlærer Johan Christian Subclef Esperesen allernaadigst bestiftet til Rector ved Romme høiere Realskole. I Anledning af den herved indtrufne Vacance blev det ved Ministeriets Skrivelse af 2den December næstfester overdraget forhenværende Adjunct ved Kolding lærde Skole, Overlærer Andreas Bryndum, efter hans derom indgivne Andragende, at besørge, forelobig for den tilbagestaaende Deel af Skoleaaret, de ved ovennævnte Forslyttelse ledigblevne Timer i Historie.

Da Timelærer Cand. theol. J. E. Kiilsgaard paa Grund af anden Ansættelse med October Quartals Udløb maatte fratræde den ham ved Skolen hidtil overdragne Bestilling, blev det indstillet og af Ministeriet under 6te Januar d. A. bifaldet, at den af ham besørgede Underviisning i Danst i 3die Klasse samt Geographie i 1ste Klasse for den tilbageværende Deel af dette Skoleaar fordeeltes paa tvende af Skolens andre Lærere saaledes, at den forstnævnte Underviisning overtoges af Adjunct Krebs, den sidstnævnte af Adjunct Fogh, ligesom ogsaa, at Lærer ved den østre Betalingskole og Efterfløgtselfskabets Realskole Johan Frederik Emil Rinzi antoges til som Timelærer at overtage den af Candidat Kiilsgaard givne Underviisning i Skrivning i de fire nederste Klasser.

Under 15de Marts d. A. blev Adjunct, Inspector Conrad Peter Julius Krebs, i Medfør af Lov af 28de Marts 1855 § 2, 4de Passus, allernaadigst bestiftet til Overlærer ved Skolen, og under f. D. blev Titul af Overlærer lige allernaadigst forundt Adjunct Bernth Frederik Jensen.

Underviisningen.

Fag- og Timefordelingen har i indeværende Skoleaar været følgende:

1. Rector Borgen: Latin i VII Cl. A, Græff i V Cl. .... 15 Timer.
2. Rector Esperfen (til lidet ind i Decbr. Maaned, jvfr. Nr. 15): Historie fra II til VII Cl. 24 —
3. Overlærer Berg: Latin i VII Cl. B, Græff i VII Cl. A-B ..... 22 —
4. Overlærer E. Petersen: Mathematif i VII Cl. A-B, VI og V Cl., Naturlære i VII Cl. A-B ..... 23 —
5. Overlærer Holbech: Dansff i II Cl., Tydff VI og V Cl., IV Cl. A-B og II Cl. .... 20 —
6. Overlærer, Inspector Krebs: Latin i VI og V Cl., Hebraiff i VII Cl. A-B; fra Januar Maanedes Begyndelse tillige Dansff i III Cl. (jvfr. Nr. 13) ..... 24(27) —
7. Overlærer Jensen: Dansff i IV Cl. A, Religion i alle Classer ..... 22 —
8. Adjunct Kerrn: Latin i IV Cl. A-B, Græff i VI Cl. .... 23 —
9. Adjunct Sørensen: Dansff i VII Cl. A-B, VI, V, IV Cl. B og I Cl., Tydff i I Cl. .... 21 —
10. Adjunct P. Petersen (see Nr. 17 og Nr. 18).
11. Adjunct Fogh: Geographie fra III til VI Cl., fra Januar Maanedes Begyndelse tillige i I Cl. (jvfr. Nr. 13), Naturhistorie fra I til VI Cl. .... 24(27) —
12. Const. Adjunct, Professor Dr. Ingerslev: Fransff fra II til VI Cl., Historie i I Cl., Geographie i II Cl. .... 21 —

13. Læmælærer, Cand. theol. Riil&gaard (til Decbr. Maaned& Udgang): Dansk i III Cl., Geographie i I Cl., Skrivning fra I til IV Cl. (jvfr. resp. Nr. 6, Nr. 11 og Nr. 16)	17	—
14. Læmælærer, Studios. Smith: Mathematik i IV og III, Regning i II og I, Tegning i III, II og I Cl.	25	—
15. Læmælærer, Overlærer Bryndum (fra sidste Halvdeel af Decbr., — jvfr. Nr. 2): Historie fra II til VII Cl.	24	—
16. Læmælærer Rinzi: Skrivning fra I til IV Cl. (jvfr. Nr. 13)	11	—
17. Cand. philol. Holm (som Vicarius for Adj. Petersen): Latin i III Cl., Græ&st i IV. Cl. A-B.	21	—
18. Studios. theol. Hviid (som Vicarius for Adj. Petersen): Tyd&st i III Cl.	2	—
19. Professor, Organist Berggreen: Sang . . .	5	—
20. Premierlieutenant v. Holmsted med Assistentter: Gymnastik og Svømning	6	—

II. Efter hvad der fra Skolens Side var foreslaaet og ind&stillet, bevilgede Ministeriet under 17de August, at Bruuns tyd&ste Grammatik, som i det foregaaende Aar var bleven ind&ført i 1ste Klasse for derefter succes&ive at rykke op, allerede nu, efter vedkommende Lærers Begjering, maatte optages til Brug i 6te Klasse; ligesom det ogsaa med Hensyn til Underviisningen i Frans& bevilgedes, at Borings Études littéraires maatte benyttes i 6te og 5te Klasse, saaledes at den i for&stnævnte Klasse i de sidste Aar brugte Album littéraire bortfaldt; — at i 4de og 3die Klasse samme Forfatters Læse&og for Mellemklasserne maatte anvendes, hvorved Études

littéraires vilde bortfalde af 4de Klasse, i hvilken den hidtil havde været brugt; — at *Borrings Manuel des enfans* maatte bruges baade i 2den og 3die Klasse, medens den hidtil havde været benyttet alene i 2den Klasse; — at *Abrahams's* franske Sproglære til Skolebrug maatte indføres gennem alle Classer istedenfor *Borrings Grammaire française*, — at *Ahns* praktiske Lærebog i det franske Sprog, oversat af *Arland*, maatte indføres til Afbenyttelse i 2den Klasse og af de med den i 3die Klasse oprykkende *Disciple* istedenfor *Ingers* Levs Materialier til at indøve den franske Formlære.

II. Følgende er i dette Skoleaar gennemgaaet i de forskjellige Sprog og Videnskaber:

Dansk. I Klasse: *Funchs*, *Roginds* og *Warburgs* Læsebog er benyttet til Dplæsning og Analyse. De fleste af Digtene bagi Bogen ere lærte udenad. *Bojesens* „fortattede danske Sproglære“ er gennemgaaet flere Gange (uden Anmærninger) indtil Ordstillingen. 2 Stile om Ugen, 68 Stile. — II Klasse: Samme Læsebog benyttet til Dplæsning og Analyse; hele *Bojesens* Sproglære læst og repeteret. Endeel Vers ere lærte udenad efter Læsebogen og *Holsts* poetiske Læsebog. 2 Timer om Ugen anvendte til Stil paa Skolen, der har bestaaet deels i Gjengivelse af Fortællinger, deels i Oversættelse fra Tydsk, deels i Dvælses efter *Borgens* „Veiledning til Udarbejdelser i Modersmaalet“; ialt 38 Stile. — III Klasse: *Holsts* profaiske Læsebog er benyttet til Dplæsning og Analyse, af *Sammes* poetiske Læsebog ere flere Digte lærte udenad. *Bojesens* Sproglære repeteret. I Reglen 1 Stil hver anden Uge, i Almindelighed lettere Skildringer, Breve, undertiden Oversættelse fra Tydsk. — IV Klasse B og A: Af *Holsts* poetiske Læsebog er en Deel Digte lært udenad.

I Stiil ngentlig. — V Klasse: Den nordiske Mythologi efter Chr. Winther's Gudelære læst og repeteret. Dplæst nogle Stykker af den ældre Edda og nogle nyere Digterværker. I Stiil ngentlig. — VI Klasse: Efter en kort Oversigt over den ældre Litteratur er Litteraturhistorien læst fra Holberg og indtil Baggesen. Mundtligt Foredrag eller Stiil skifteviis hver Uge. — VII Klasse B: Dette Aarhundredes Litteraturhistorie, oplyst ved Dplæsning af de meest fremragende Forfattere. Mundtligt Foredrag eller Stiil skifteviis hver Uge. — VII Klasse A: Gjennemgaaet Striden mellem Baggesen og Dehenschläger og den senere Tids Litteratur. Læst flere æsthetiske Afhandlinger („om Vaudevillen“ og af P. L. Møllers kritiske Skizzer). Meddeelt et kort Udvalg af den ældre Litteratur. 2 Stile omtrent maanedlig. Enkelte mundtlige Foredrag.

Tydsf. I Klasse: Kung's tydske Læsebog for de lavere Classer S. 43—111. Af Bruun's tydske Grammatik: Artiklen, Substantivernes Kjon og Boining, Adjectiverne, Sjelpeverberne og de regelmæssige Verber, Pronominerne og Præpositionerne. Af Fürs's og Kung's Materialier St. 1—6, 14, 16 a. b. c., 22—25, 35—39. I Stiil ngentlig, enten Dictat eller Oversættelse fra Materialierne. — II Klasse: Samme Læsebog S. 117—152; S. 169—207. Af Fürs's og Kung's Materialier St. 42 og St. 46—60. Af Bruun's Grammatik § 17—§ 95 (efter Udvalg) og § 111—§ 118. Salt 36 Stile. — III Klasse: Af Hjort's Læsebog: „Kogebues Reise um die Welt“ forfra til S. 45. Af Fürs og Kung's Materialier St. 60—64, St. 68, 78—82; enkelte Exempler af Præpositionerne, der styre Genitiv og baade Dativ og Accusativ. Af Trojels Grammatik § 23—47, § 51—64, § 65—81, § 87—88, § 90—91, § 128. En Stiil hveranden Uge. — IV Klasse B og A: Af Hjort's Læsebog (Udg. 1849)

„Leben und Thaten Alexander des Großen“ cap. 1—21. Af Lorenzens Stileøvelser: St. 1—15 (de ulige Numere) og skriftligt efter de lige til ind i det 10de Stykke. Af Trojels Grammatik § 13—§ 100. — V Klasse: Af Hjorts Læsebog: „Die Römer des neunzehnten Jahrhunderts“ S. 347—372. Af Fürs's og Rungs poetiske Læsebog: Forfra til Göthes „Hermann und Dorothea“ efter Udvalg. Af Lorenzens Stileøvelser mundtligt fra St. 29—44. Extemporeret Læsning efter Hoffmanns Noveller. 30 Stile. — VI Klasse: Schiller: „Don Karlos“; Hoffmanns „Kater Murr“. Tillige have Disciplene paa egen Haand læst større Pensa, hvori de, saavidt Tiden har tilladt det, ere blevne examinerede. Af Fürs's og Rungs poetiske Læsebog fra Schillers „Das Lied von der Glocke“ til den østrigske Digtergruppe (enkelte Digte ere ikke læste). Brunns Grammatik efter Udvalg. En kort Udsigt over den tydske Litteratur fra Klopstock. 62 Stile.

Fransk. II Klasse: Øvelser i Udtale og Op læsning. Ved Benyttelse af Ahns praktiske Lærebog i det franske Sprog Nr. 1—121 (hvoraf nogle Stykker ere skriftlig oversatte paa Fransk) ere Disciplene efterhaanden blevne gjorte bekendte med det Vigtigste af Formlæren, hvilken de derefter have læst i Sammenhæng i Abrahams's Grammatik (med Forbigaaelse af Meget) indtil de regelmæssige Verber incl. S Borring's Manuel des enfants er læst og oversat S. 1—40. — III Klasse: Borring's Manuel des enfants S. 58—81, 100—149. Af Grammatiken er læst de passiv og pronomi-nale samt de uregelmæssige Verber, indovede ved de tilsvarende Stykker i Jagerslevs Materialier, hvoraf næsten Alt læstes. — IV Klasse B og A: Borring's Læsebog for Mellemklasser S. 53—74, 178—193, 219—250. S Grammatiken er læst de uregelmæssige Verber, indovede ved et Udvalg af Jagerslevs Materialier. — V Klasse: Borring's

Études littéraires Stykkerne Habibrah (5te Udg. S. 46—62), *Patience* (S. 133—148), *Descriptions* (S. 348—370, 375—378, 384—398). I Grammatiken er Formlæren repeteret; af Syntagen er under Benyttelse af et Udvalg af Borring's Stileøvelser Nr. 1—40, som blev mundtligt oversat læst om Adjectivernes Plads, Artiklen og Pronomina. — VI Klasse: Statariiff er læst Borring's *Études littéraires* S. 284—326 (*Incendie de Moscou* og *Retraite du maréchal Ney*) samt *Chansons de Béranger*. Extemporalt er paa Skolen oversat S. 406—410; 413—431. Een Gang maanedlig opgaves et hjemme læst Pensum efter eget Valg. Formlæren er repeteret, Syntagen læst under Benyttelse af et Udvalg af Borring's Stileøvelser, som blev mundtligt oversat.

Latin. III Klasse: Af Berg's og Møllers latinske Læsebog, 1ste Afdeling: forfra til S. 25 næsten alle latinske og danske Exempler; fra S. 26 til S. 53 et Udvalg. Af Madvig's Sproglære er Formlæren læst og repeteret; af Ordfoiningslæren ere de Regler lærte, som Læsebogen gav Anledning til, dog uden Henviisning til Grammatiken. Omtrent 50 Stile ere skrevne, alle paa Skolen. — IV Klasse B og A: *Cornelius Nepos* til *Thrasylulus* og *Phædrus* (Møllers og Thomsens Udg.) til 21de Fabel læst og repeteret. Af Madvig's Sproglære er Formlæren repeteret, og af Ordfoiningslæren er læst og repeteret §§ 208—300. Trojels Exempelsamling er benyttet til mundtlig Oversættelse. 75 Stile. — V Klasse: *Sallustii Jugurtha*; *Ovidii Metamorphos.* ed. Feldhausch, Stykkerne II—VI (incl.). *Cornelius Nepos* er benyttet til cursoriff Læsning een Time egentlig. Af Madvig's Sproglære er Formlæren og første Deel af Ordfoiningslæren repeteret; de vigtigste Regler af anden Deel ere meddeelte Disciplene under Forfatterlæsningen og Stileunderviisningen. 66 Stile og Versioner. — VI Klasse: *Livii hist.*

lib. VII; Virgiliti Aeneid. lib. II; Ciceronis orat. pro lege Manilia. Kiølsens Udgave af Ciceros Breve benyttet til cursorkist Læsning. Af Madvig's Sproglære er repeteret et Udvalg af Formlæren (Pronominer og Talord), af Ordfoiningslæren hele den første Deel samt af 2den Deel §§ 346—377; §§ 384—439. 54 Stile, 8 Versioner. — VII Klasse B: Livii hist. lib. XXII; Ciceronis orat. Philipp. I; ejusdem de officiis lib. I; Virgiliti Aeneid. lib. XI; Horatii Odar. lib. I; Madvig's carmin. select. S. 24—44 (Catulli. carm. III, IV, V, XIV, XXIV, XXXI, XXXIV, XLIV, LXII, LXIV, LXXXIII, LXXXVI). Livii hist. lib. XXXIII i Maanedslæsning. Af Madvig's Sproglære §§ 174—203; 219—346; 387—432. 64 Stile, 9 Versioner. — VII Klasse A: Ciceronis de officiis lib. I; Livii hist. lib. VIII; Virgiliti Aeneid. lib. II; Horatii Epistol. lib. I et II samt Ars poetica. Uden Forberedelse er læst Cæsaris de bello civili comment. lib. I c. 1—74. — Wojesens romerste Antiquiteter med Udadelse af de Afssnit, der handle om Regjeringsformen under Keiserne, om Rets- og Finantsvæsenet samt om Bestyrelsen af indenbyes Anliggender. Tregders Litteraturhistorie med Forbigaaelse af flere Enkeltheder og af den største Deel af 3die Periode. 54 Stile, 15 Versioner.

Til anden Deel af indeværende Aars Afgangsørgamen opgive Candidaterne i Latin: Ciceronis de officiis lib. I, Cato major et Lælius; Ciceronis orat. pro S. Roscio Amerino, oratt. in Catilinam IV (læste af Dillgaard, Schalling, Krebs, Bülow, Holm og Gad); orat. pro S. Roscio Amerino, orat. pro Milone (læste af Petersen, Nughorn, Skribe, Hansen, Jensen, Paludan og Thiele); orat. pro lege Manilia, oratt. in Catilinam IV, orat. pro Milone (læste af Lund, Berggreen og Stub). — Sallustii Catilina (dog ikke læst af Dillgaard; Berg-

green og Stub istedet derfor Livii hist. lib. VI); — Livii hist. lib. VII, VIII, XXI; — Virgillii Aeneid. lib. II, III, X (Dilgaard tillige lib. IV); — Horatii Odar. lib. II, III, Epistol. lib. I, II med Ars poetica.

Græsk. IV Klasse B og A: Bergs Læsebog for de første Begyndere (2den Udg.); af Bergs Læsebog for andet Mars Kursus er læst 11 af de æsopiske Fabler. Bergs Schema til den græske Formlære er læst og repeteret. Tregders Formlære er kun bleven benyttet til at lære de uregelmæssige Verber, der forekomme i Fablerne. — **V Klasse:** Bergs græske Læsebog for andet Mars Kursus: 5te Afsnit og 6te Afsnit I, V, VI, VII; — Xenophontis Anabasis lib. I c. I—VIII incl. Af Tregders Formlære er Boiningslæren læst med enkelte Udeladelser; navnlig ere de fleste Anmærkninger forbigaaede, og enkelte kun leilighedsviis medtagne under Læsningen; Paragrapherne 131—151 ikke lærte lectieviis. Madvig's Ordfoiningslære stadig benyttet til Genviisning. — **VI Klasse:** Homeri Odys. lib. VI, VII, IX; Xenophontis Memorab. Socr. lib. II. Tregders Formlære repeteret og det homeriske medtaget; af Madvig's Ordfoiningslære er repeteret §§ 19—107 og læst og repeteret §§ 107—143, dog kun Hovedreglerne og næsten ingen Anmærkninger. — **VII Klasse B:** Herodot. hist. lib. IX; Plutarchi Agis et Cleomenes; Homeri Iliad. lib. XIX; Stoll's Anthologie 1ste Deel (dog af Theognis kun indtil Nr. 20; af Epigrammerne indtil Leonidas), 2den Deel (indtil Pindar). Madvig's græske Syntax §§ 107—185, som ere indovede ved mundtlig Doversættelse fra Dansk til Græsk efter Bergs eksempelsamling. I Maanedslæsning Homers Iliade efter Wilster. Desuden ere enkelte græske Forfatters Liv og Skrifter læste paa en mere udførlig Maade end skee kan efter et litterærhistorisk Udtog. — **VII Klasse A:** Platons Apo-

logie for Socrates; af Xenophons Sofr. Mærkværdigheder „Herakles paa Skilleveien“; Hebes's „Table“; Lukians Anacharjis; Aristophanes's „Froer“ til Vers 740; repeteret det tidligere Læste. Tregders Mythologie; Sammes Litteraturhistorie i Udvalg; Bojesens attiske Antiquiteter i Udvalg.

Til anden Deel af indeværende Aars Afgangs-examen opgive Candidaterne i Græsk: Herodots 3die Bog; Plutarchs Agis og Kleomenes; Platons Apologie; af Xenophons Sofr. Mærkværdigheder „Herakles paa Skilleveien“; Hebes's „Table“; Lukians Anacharjis; Homers Odyssee, 6te, 7de, 8de Bog; Iliadens 22de Bog (Dillgaard har læst af Homer Iliadens 10de, 12te og 22de Bog, Odysseens 6te Bog); Aristophanes's Froer 1—740 Vers; Stolls Anthologie, 1ste Deel (forbigaaet Minnermos 3, Solon 6, Theognis 1, 20—81, Ion, Epigrammerne 13—23) og 2den Deel (forbigaaet Aiphron, Aristoteles, Pindar, Idyllerne).

Hebraisk. VII Klasse B: Whittes Formlære; af Genesis de 11 første Capitler. — VII Klasse A: Genesis fra Cap. 17 og Bogen ud; de femten første Psalmer.

Den ene Candidat, som er vedbleven at læse Hebraisk, opgiver Genesis og de femten første Psalmer.

Religion. I Klasse: Balle's Bibelhistorie, Senses Samling af Bibelsprog og nogle udvalgte Psalmer af Hjorts Psalmebog. — II Klasse: Balle's Lærebog Cap. 1, 2, 8 og 6; af Hersleb's større Bibelhistorie Overfigt over Indholdet af det gamle Testaments Skrifter og af disses speciellere Indhold fra Skabelsens Historie til 3die Periode; desuden et Udtog af den bibelske Geographie. — III Klasse: Balle's Lærebog Cap. 3, 4, 5 og 7; af Hersleb's Bibelhistorie fra 4de Periode i det gamle Testaments Fortællinger til Jerusalems Odelæggelse af Titus; desuden et større Udtog

af bibelft Geographie. — IV Klasse B og A: Krog Meyers Lærebog fra § 1 til § 44; af Herlebs Bibelhistorie Overjigt over Indholdet af det nye Testaments Bøger, Anhanget om Hedningernes Religion, og af Evangeliernes speciellere Indhold fra Christi Fødsel til hans Fremtræden i Jerusalem ved Tødernes Fæst. — V Klasse: Krog Meyers Lærebog fra § 44 til § 83 og fra § 153 til § 164; af Herlebs Bibelhistorie fra Jesu Fremtræden i Jerusalem ved Tødernes Fæst til Pauli Fængsel i Rom. — VI Klasse: Krog Meyers Lærebog fra § 83 til § 145 (Afsnittet fra § 98 til § 109 er forbigaet); af Herlebs Bibelhistorie hele det gamle Testamente. — VII Klasse B: Krog Meyers Lærebog fra § 145 til § 153 og fra § 1 til § 70; desuden fra § 153 til § 164; af det græske Testamente de 12 første Capitler af Lucas's Evangelium. — VII Klasse A: Krog Meyers Lærebog repeteret; af Lucas's Evangelium de 12 sidste Capitler og Kalkars Kirkehistorie.

Historie. I Klasse: Kofods Udtog af Danmarks Historie. — II Klasse: Oldtidens Historie indtil Caligula med Forbigaaelse af 2det Curjus (det, der er trykt med mindre Skrift). — III Klasse: Middelalderens Historie og Begyndelsen af den nyere Historie (omtrent indtil Religionsfreden til Augsburg) efter Bohr. — IV Klasse B og A: Oldtidens Historie efter Kofod (udg. af Thrige) eller Bohr. — V Klasse: Følgende Landes Historie indtil den revolutionaire Tidsalder: Frankrig, England, Tydskland, Spanien, Portugal, Nederlandene efter Bohr eller Kofod. — VI Klasse: Danmark (efter Allen); Norge, Sverrig, Rusland, Polen, Preussien, Ungarn, Tyrkiet indtil den revolutionaire Tidsalder; Araber, Perser, Mongoler, Chineseer efter Bohr eller Kofod. — VII Klasse B: Repetition af Oldtidens Historie (efter Langbergs Udgave af Kofods gamle Historie). Den gamle Geographie

efter Königsfeldt. Det Bigtigste af Middelalderens Historie efter Bohr. — VII Klasse A: Repetition af den gamle, Middelalderens og den nyere Historie. Den revolutionaire Tidsalder gjennemgaaet indtil Wienercongressens Slutning; de øvrige Begivenheder indtil vor Tid ere samlede under en almindeligere Oversigt.

Geographie. I Klasse: Europa efter Jagerslevs lille Geographie. — II Klasse: Jagerslevs mindre Geographie læst og repeteret. — III Klasse: Sydenropa efter Belshovs Lærebog. — IV Klasse B og A: Nordenropa efter samme Lærebog. — V Klasse: Asien, Afrika, Amerika, Australien efter samme Lærebog. — VI Klasse: Hele Geographien efter samme Lærebog.

Arithmetik. I Klasse: Gjennemgaaet de fire Regningsarter i benævnte Tal, samt en Deel af Broklæren. — II Klasse: Ligefrem Reguladetri i hele Tal og Brok, omvendt og sammensat Reguladetri. — III Klasse: Steens „Elementair Arithmetik“ til S. 28 Art. 46. Mange skriftlige Opgaver ere reguede. — IV Klasse B og A: Steens „Ren Mathematik“ forfra til S. 48, § 2. — V Klasse: Samme Lærebog S. 101—134 og Kjædebrok S. 65—75. — VI Klasse: Samme Lærebog S. 134—196 og Ligninger af første Grad med flere Ube kjendte. — VII Klasse B: Samme Lærebog: Logarithmer, Differenti- og Quotientrækker samt Repetition af hele Arithmetiken. — VIII Klasse A: Samme Lærebog: Repetition af hele Arithmetiken.

Geometrie. IV Klasse B og A: Ramus's „Elementair Geometrie“ forfra til S. 32 § 47. — V Klasse: Samme Lærebog S. 53—112 § 65—117 med Forbigaaelse af S. 74—84. — VI Klasse: Samme Lærebog S. 112—137 samt Repetition forfra til S. 137. — VII Klasse B: Samme Lærebog

S. 144—213 og Plantrigonometrie efter Ramus's Lærebog. — VII Klasse A: Astronomie efter Ramus's Lærebog samt Repetition af Geometrie, Stereometrie og Trigonometrie.

Naturlære. VII Klasse B: Orsted's „Naturlærens mekaniske Deel“ forfra til Bolgebevægelsen. — VII Klasse A: Samme Lærebog fra „Bolgebevægelsen“ samt Repetition fra „Draabeslydende Legemers Ligevægt“ til „Bolgebevægelsen“ og „Naturlærens kemiske Deel“, oversat af Petersen, hele Bogen.

Naturhistorie. I Klasse: De varmblodige Svirveldyr efter Lütken's „Begyndelsesgrunde“. — II Klasse: De varmblodige Svirveldyr efter Lütken's „Dyreriget“; Menneket. — III Klasse: Plantebeskrivelse efter Waupell; de koldblodige Svirveldyr efter Lütken's „Dyreriget“. — IV Klasse B og A: De naturlige Plantefamilier efter Waupell. — V Klasse: De lavere Dyr efter Lütken's „Dyreriget“; Planteanatomie og Plantephysiologie efter Waupell. — VI Klasse: Zoologien efter Lütken, Botaniken efter Waupell.

Tegning. I Klasse: Helsted's Tegnebøger, 1ste Hefte. — II Klasse: Forst er der (efter Prof. Steen's Methode) som en kort Indledning meddeelt Eleverne Kjendskab til Munnstørrelserne og de almindeligste geometriske Begreber; dernæst er i geometrisk Tegning gennemgaaet c. 20 af de forste og simple geometriske Constructionsopgaver. — III Klasse: Construction af Ovaler, Eglinier, Spiraler og Ellipser.

I **Skrivning** ligesom ogsaa i **Sang**, **Gymnastik** og **Svømning** har Underviisningen været fremmet som hidtil.

Videnskabelige Samlinger.

I. Skolebibliotheket.

Siden Afslutningen af den i forrige Aars Beretning meddeelte Forteguelse har Skolebibliotheket modtaget følgende Tilbært:

Aarsberetninger fra det kongelige Geheimearchiv, indeholdende Bidrag til dansk Historie af utrykte Kilder. 2 Bd. 1—3 H. Kbhavn. 1856—57. 4.

Aeschylus' Werke. Griechisch mit metrischer Uebersetzung und prüfenden und erklärenden Anmerkungen von J. A. Hartung. 6—8 Bdch. Leipzig 1854—1855. 8.

Afbildninger til Brug ved Undervisningen i Zoologie i de lærde Skoler og Realskolerne. Udførte efter Universitetets zoologiske Museums Forelæsningsstegninger, tegnede og lithographerede af Chr. Thormø. 2 H.

F. Ahn's praktiske Lærebog i det franske Sprog. Første Kursus. Oversat efter det 65de Dplag af Aug. Arlaud. Kbhavn. 1857. 8. (Foræret af Forlæggeren).

C. F. Allen, Det danske Sprog og det nationale Liv i Hertugdømmet Slesvig eller Sønderjylland. 1—2 Bd. Kbhavn. 1857—1858. 8.

Annaler for nordisk Oldkyndighed og Historie, udg. af det nordiske Oldskr.-Selskab. 1855. Kbhavn. 8.

Archilochus und die dorischen Lieberdichter bis auf Pindar. Vorangeht Geschichte der Rhythmensschöpfung. Griechisch mit metrischer Uebersetzung und prüfenden und erklärenden Anmerkungen von J. A. Hartung. Leipzig 1856. 8.

Aristophanes, ausgewählte Komödien des. Erklärt von Th. Kock. 3 Bdch. Berlin 1856. 8.

Aristofanes, Ribberne, Komedie af. Oversat af N. V. Dorph. Kbhavn. 1857. 8.

Aristoteles' Werke. Griechisch und Deutsch mit sachklärenden Anmerkungen. 2 Bd. (ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΠΕΡΙ ΟΥΡΑΝΟΥ ΒΙΒΛΙΑ Δ. — ΠΕΡΙ ΓΕΝΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΦΘΟΡΑΣ ΒΙΒΛΙΑ Β). Herausgegeben von C. Frautl. Leipzig 1857. 8.

Atlas for nordisk Oldkyndighed, fremstillende Prøver fra Bronzealderen og fra Jernalderen. (Atlas de l'archéologie du Nord, représentant des échantillons de l'age de bronze et de l'age

- de fer, publié par la société royale des antiquaires du Nord. Copenhague 1857. Fol.).
- C. F. Bauer, Atlas für Handel und Industrie. Mannheim 1857. Tverfol.
- S. F. Becker, Verdenshistorie. Alfabetskift Register til syvende Udgave. Ved J. Niise. 1—2 H. Kbhavn. 1858. 8.
- A. Bränniche, Om den akute Tuberkulose. Kbhavn. 1857. 8. (Disseration for den medicinske Doctorgrad).
- J. Cæsar, Zeitschrift für die Altherthumswissenschaft. 15 Jahrg. 1—6 H. Wetzlar 1857—1858. 4.
- M. Tullii Ciceronis de officiis ad Marcum filium libri tres. Erklært von Otto Heine. Berlin 1857. 8.
- H. N. Clausen, Nyt Tidsskrift for udenlandsk theologisk Litteratur. 2—4 H. 1857., 1ste H. 1858. 8.
- Conversations-Lexicon, nordisk. 1—8 H. Kbhavn. 1857—1858. 8.
- E. Curtius, Griechische Geschichte. 1 Bd. Berlin 1857. 8.
- Dionis Chrysostomi orationes. Recognovit Ludovicus Dindorfus. Vol. I, II. Lipsiæ 1857.
- L. Doederlein, Homerisches Glossarium. 1—3 Bd. Erlangen 1850—1858. 8.
- F. Dyrland, Udsigt over de danske Sprogarter. To Bidrag til en Dialekt-Statistik. Kbhavn. 1857. 8.
- E. Erskew, Den danske Stat, en geographisk Skildring for Folket. 26—39 H. Kbhavn. 1857. Imp. 8.
- H. J. Erskew, Supplement til „Almindeligt Forfatter-Lexicon for Kongeriget Danmark“ o. s. v. 4 H. Kbhavn. 1856. 8.
- G. Fistaine, Lectures variées, ou Recueil de morceaux historiques et autres a l'usage des classes supérieures et moyennes de nos collèges, avec des notes. Copenhague 1858. 8.
- C. Flor, Dansk Sprog og Rettskrivnings-Lære. Kbhavn. 1858. 8.
- C. Fogh, Chr. Lütken og Chr. Vaupell, Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben. 4 Bd. 3—6 H., 5 Bd. 1—2 H. Kbhavn. 1857—1858. 8.
- G. Forchhammer, Oversigt over det Kongelige danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger og dets Medlemmers Arbejder i Aaret 1856 (Nr. 4—8), — i 1857 (Nr. 1—4). Kbhavn. 8.
- A. Fryzell, Berättelser ur Svenska Historien. 25—26 D. Stockholm. 1857—1858. 8.
- Granskning af Pseudonymen C. L. R:s till „Nordisk Universitetstidsskrift“ insända „anmalen“ af andra delen utaf C. E. Ljungbergs „Försök till Allmän Statistik“. Stockholm 1857. 8.
- E. Hansen, Kort Fremstilling af den i praktiske Öiemed anvende-

- lige Undersøgelse med Öienspeilet og af de ved denne Undersøgelse indvundne Resultater. Kbhavn. 1857. 8. (Disp. for den medicinske Doctorgrad).
- K. F. Hermann's**, Culturgeschichte der Griechen und Römer. Aus dem Nachlasse des Verstorbenen herausgeg. von *K. G. Schmidt*. 1 Th. Göttingen 1857. 8.
- Hof- og Statscalender, kongelig Danst, Statshaandbog for det danske Monarchie for Aaret 1858. Udgivet af *J. P. Trap*, redigeret af *H. C. Frichsen*. Kbhavn. 1858. 8.
- F. Howitz**, Om Ventilationen af Hospitaler. Kbhavn. 1857. 8. (Disp. for den medicinske Doctorgrad).
- Hygini* fabulæ. Ed. *B. Bunte*. Lipsiæ (1856) 8.
- F. Johnstrup**, Om Realunderviisningens Fremgang, forsaauidt den er tilveiebragt ved Regeringsforanstaltninger. Kbhavn. 1857. 8.
- Chr. Jürgensen**, Om Mathematiken, som Middel for den almindelige Dannelse. Kbhavn. 1857. 8.
- Karten, neue, zu *Stieler's* Hand-Atlas.
- N. Klotz**, Handwörterbuch der lateinischen Sprache. 17 (Schluß-) Bief. Braunschweig 1857. 8.
- H. Krabbe**, Om Phosphorsyremængden i Urinen og de phosphorsure Jordarters Udsældning deraf ved Kogning. Kbhavn. 1857. 8. (Disp. for den medicinske Doctorgrad).
- J. C. Kraft**, Norst Forfatter-Lexikon 1814—1856. Efter Forfatterens Dod ordnet, forøget, fortsat og udgivet af *C. C. U. Lange*. 1 H. Christiania 1857. 8.
- Kriegschriftsteller, griechische. Griechisch und Deutsch mit kritischen und erklärenden Anmerkungen von *H. Köchly* und *W. Klittow*. 2 Th.: Die Taktiker. 1 Abth. (*Alexepiodotos'* Taktik. *Helianus'* Theorie der Taktik). — 2 Abth. (Des Byzantiner *Anonymus* Kriegswissenschaft). Leipzig 1855. 8.
- A. Krönig**, Die Fortschritte der Physik im Jahre 1854. Dargestellt von der physikalischen Gesellschaft zu Berlin. X Jahrg. 2 Abth., XI Jahrg. 1 Abth. Berlin 1857—1858. 8.
- Lamartine**, Souvenirs, impressions, pensées et paysages pendant un voyage en orient 1832—1833 ou notes d'un voyageur. 2 voll. Paris 1854. 8.
- Landskabsbilleder, geographiske, oversatte og bearbejdede efter *C. Vogel*, med Tillæg af danske Forfattere, ved *H. C. Møhl*. Kbhavn. 1857. 8.
- E. v. Lasaulx**, Des Sokrates Leben, Lehre und Tod, nach den Zeugnissen der Alten dargestellt. München 1857. 8.

- H. C. F. Laesén*, Opgaver til tydske Stile, i tre parallelle Afsnit, for Skolernes høiere Klasser. Odense 1857. 8.
- Gai Granii Liciani annalium quæ supersunt ex codice ter scripto musei Britannici Lundinensis nunc primum edidit K. A. F. Pertz*. Berolini 1857. 4.
- P. C. Lind*, Christendommens Indflydelse paa de occidentalste Folketslags sociale Forhold fra Aar 500 til 814. Kbhavn 1858. 8.
- Titii Livii ab urbe condita libri*. Erklært von *W. Weissenborn*. 6 Bd. Berlin 1858. 8.
- Lucian*, ausgewählte Schriften des. Erklært von *J. Sommerbrodt*. 3 Bdch. Berlin 1857. 8.
- C. F. Lütken*, Oversigt over Grønlands Echinodermata samt over denne Dyreklasses geographiske og bathymetriske Udbredningsforhold i de nordiske Have. Kbhavn 1857. 8. (Disp. for den philosophiske Doctorgrad).
- J. N. Madvig*, Lateinische Sprachlehre für Schulen. Dritte, verbesserte Ausgabe. Braunschweig 1857. 8.
- Madvig's* lateinische Sprachlehre für Schulen. Für die untern und mittlern Klassen der Gymnasien bearbeitet von *G. Tischer*. Braunschweig 1857. 8.
- J. N. Madvig*, Om de grammatikalste Betegnelseres Tilblivelse og Væsen, andet og sidste Stykke. Kbhavn 1857. 4. (Universitetsprogram).
- J. Magnussen*, Opgaver med tilhørende Oplysninger, til Brug ved Undervisning i Physik. Kbhavn 1857. 8.
- Meddelelser fra det statistiske Bureau. Tredie Samling. Kbhavn 1856. 8.
- Th. v. Mentzer*, Fysisk-geografisk karta öfver Skandinavien till skolornes bruk. 1854.
- Th. v. Mentzer*, Politisk-geografisk karta öfver Sverige og Norge samt Danemark och Finland jemte historiska orter till skolornes bruk. Fjerde tillökta och förbättrade upplagen. 1857.
- E. A. Menzel*, Die Kunstwerke vom Alterthum bis auf die Gegenwart in 120 Kupferstichen. Tief. 19—24. Triest 1857. 4.
- C. Molbed*, Danst Ordbog. Anden, forøgede og forbedrede Udgave. 7 H. Kbhavn 1857. Imp. 8.
- Th. Mommsen*, Römische Geschichte, 2—3 Bd. Berlin 1857. 8.
- M. J. Montad*, Om de clasfiste Studiers Betydning for den høiere Almeendannelse. Christiania 1857. 8.
- C. E. Mundt*, Lærebog i Trigonometrien. Kbhavn 1857. 8.

- A. D. Müller**, Geschichte der Hellenischen Stämme und Städte. 1—3 Bd. 2te Ausg. von **J. W. Schneidewin**. Breslau 1844. 8.
- L. Müller**, Thorvaldsens Museum. 1—4 Afd. (3 Bind). Kbhavn 1847—1850. 8.
- W. J. C. Mützell**, Zeitschrift für das Gymnasialwesen. 11 Jahrg. 6—12 H., 12 Jahrg. 1—4 H. Berlin 1857—1858. 8.
- K. Neumann**, Zeitschrift für allgemeine Erdkunde. Neue Folge. 2 Bd. 1—3 H. Berlin 1857. 8.
- F. Nielsen**, Sjæle- og Tænkelse i almenfattelig Fremstilling. Kbhavn 1858. 8.
- N. Nielsen**, Philosophisk Propædeutik i Grundtræk. Kbhavn 1857. 8.
- P. Ovidii Nasonis Metamorphoses**. Udvalg til Skolebrug, udgivet af **W. A. Bloch**. 2 H. Kbhavn 1857. 8.
- M. M. Petersen**, Bidrag til den danske Litteraturs Historie. IV. Holbergs Tidsalder 1700—1750. 1 H. Udg. af den danske historiske Forening. Kbhavn 1857. 8.
- Platon's Werke**. Griechisch und Deutsch mit kritischen und erklärenden Anmerkungen. 16, 18, 20—24, 26 Th. Leipzig 1854—1857. 8.
- Plutarchi vitæ inter se comparatæ**. Ed. **Imm. Bekker**. Vol. IV—V. Lipsiæ 1856—1857. 8.
- Plutarch's** vergleichende Lebensbeschreibungen. Griechisch und Deutsch mit kritischen und erklärenden Anmerkungen. II. Leipzig 1856. 8.
- C. Ramus**, Grundtræk af Astronomien. Udgivet af **A. Steen**. Kbhavn 1857. 8.
- J. E. Rietz**, Skånska skolväsendets historia. Utarbetad i synnerhet efter otryckta källor. Lund 1848. 8.
- C. W. Rimestad**, Lærebog i Geografi til Brug ved Underviisningen i lærde Skoler og Realskoler. Kbhavn 1857. 8.
- E. A. Scharling**, Bidrag til at oplyse de Forhold, under hvilke Chemien har været dyrket i Danmark. Kbhavn 1857. 4. (Universitetsprogram).
- G. F. Schoemanni opuscula academica**. Vol. II. Berolini 1857. 8.
- J. Schmidt**, Geschichte der französischen Litteratur seit der Revolution 1789. 1—2 Bd. Leipzig 1857—1858. 8.
- C. F. Schwarzkopf**, Kongelige Rescripter og Resolutioner, Love og Expeditioner, Geistligheden i Danmark vedkommende. (Ny Række). 3 Bd. 1850—1851. 4 Bd. 1 H. 1852. Kbhavn 1857. 8.
- Skolien-, Lohn- und Preisdichter, die, oder die äolische Schule und die vollendete Kunstschule der griechischen Lyrik. Griechisch mit metri-

- scher Uebersetzung und prüfenden und erklärenden Anmerkungen von
J. M. Hartung, Leipzig 1857. 8.
- S. N. A. Stadfeldt**, Nogle lagtagelser om Glykosorien. Kbhavn
 1857. 8. (Disp. for den medicinske Doctorgrad).
- A. Steen**, Sphærisk Trigonometri. Kbhavn 1858. 4.
- M. G. G. Steenstrup**, Danſk Maanedſkrift, 6 Bd. og 7 Bd. 1—5 S.
 Kbhavn 1857—1858. 8.
- H. Stephani** thesaurus græcæ linguæ. Edd. **C. B. Hase**, **G. & L.**
 Dindorfii. Vol. I fascic. VI, Vol. VIII fascic. IV, V. Parisiis
 Fol.
- J. N. Storchholm**, Folkeſkolevæſenet i Schweiz. Kbhavn 1857. 8.
 Tabelværk, statistisk. Ny Række, 12, 13, 14 Bd. Udgivet af det
 statistiske Bureau. Kbhavn 1856—1857. 4.
- M. Thierſ**, Consulatets og Keiserdømmets Historie. 144—161 Lævering.
 Kbhavn 1857—1858. 8.
- Thukydid's**, **Polyb's** og **Plutarch's** historiske Værker, Udvalg af. Til
 Skolebrug udgivne af **C. Berg**. 3 H. **Plutarch**. Kbhavn 1857. 8.
 Tidsskrift, antiquarisk, udg. af det Kgl. nord. Oldskr.-Selskab.
 1855—1857. 1 H. Kbhavn 1857. 8.
- Tidskrift, nyt historisk, udgivet af den danſke historiske Forening. Redi-
 geret af **N. L. Weſtergaard**. 6 Bd. 2 S. Kbhavn 1856. 8.
- J. P. Trap**, Statiſtiſk-topographiſk Beſkrivelse af Kongeriget Danmark.
 5, 6 S. Kbhavn 1857. 8.
- F. H. Troschel**, Archiv für Naturgeschichte. 22 Jahrg. 4—6 H.,
 23 Jahrg. 1—4 H. Berlin 1856—1857. 8.
- Udsigt, kort, over det philologisk-historiske Samfunds Virksomhed
 i Aaret 1856—1857. Kbhavn 1857. 8. (Foræret af bemeldte
 Samfund*).
- Universitets-Tidsskrift, nordisk. 3 Årg. 2 H., utgivet af **G. Ljung-**
green. Lund 1857; 3 Aarg. 3 H., udgivet af **G. A. Krohg**. Chri-
 stiania 1857; 4 Aarg. 1 H., udg. af **A. Ingerslev**. Kbhavn 1858. 8.
- L. Weiſſer**, Bilder-Atlas zum Studium der Weltgeschichte in hun-
 dert grossen Tafeln. Nach berühmten Kunstwerken alter und
 neuer Zeit gezeichnet und herausgegeben. Mit erläuterndem
 Text von **H. Merz**. 3 u. 4 Lief. Schw. Hall.
- C. C. Werlauff**, Historiſke Antegnelser til Ludvig Holberg's atten forſte
 Hjſpil. Kbhavn 1858. 8.

*) Dgsaa den i forrige Aars Skoleſterretninger S. 36 nævnte
 „Udsigt“ var en Foræring af Samfundet, hvilket bemærkes til Betig-
 tigeſe af hvad ſammefteds beſangaaende er anført.

- N. Winther*, Færøernes Historie. 1 H. Kbhavn 1858. 8.
P. Virgiliū Maronis Æneis. Til Skolebrug bearbejdet af *O. Fibiger*.
 3 II. (IX—XII Bog). Kbhavn 1857. 8.
Xenophontis historix Græcæ libri septem, ed. *Jo. G. Schneider*.
 Lipsiæ 1791. 8. (Foræret af Statsraad Niehder.)
H. S. Orsted, Til Belysning af den nyeste Tids skandinaviske Politik.
 I. Kbhavn 1857. 8.

Fortegnelse over de Studerende, der i 1857 have tilsendt Af-
 gangsexamen ved de lærde Skoler eller Afgangsexamen ved Universitetet;
 Universitetets Anmeldelser af Forelæsninger; forskjellige gennem Kirke-
 og Underviisningsministeriet udfærdigede Bekjendtgørelser o. s. v.

Skoleprogrammer.

I. Fra Kongeriget Danmark for 1857:

- Aarhus Kathedralskole: *O. A. Hovgaard*, Fortegnelse over Skolens
 Bibliothek (III Afd.).
 Borgerdydskolen paa Christianshavn: *M. Hammerich*, Om Hoved-
 characterer ved de lærde Skolers Afgangsprøve. En Minori-
 tetsbetænkning.
 Helsingørsk høiere Realskole: *H. Höyer*, Kort Interpunctionslære.
 Herlufsholms lærde Skole: I. *A. Leth*, Nogle Bemærkninger om Op-
 dragelsesanstalter. II. *C. Mossin*, Om Astronomien som Under-
 viisningsfag i de lærde Skoler.
 Horsens lærde Skole: *V. J. S. Bisted*, Torqvato Tasso's Befriede
 Jerusalem. Første Sang. Oversat.
 Metropolitanskolen: *C. Fogh*, Geognostiske Skizzer fra Moen.
 Nylhøving Kathedralskole: *C. Lütken*, Om Underviisningen i Mathe-
 matik og Physik ved de lærde Skoler.
 Odense Kathedralskole: *H. C. Bogesvang*, Fortegnelse over Haandskrif-
 terne i Karen Brahes Bibliothek i Odense.
 Ribe Kathedralskole: *C. H. M. Bendtsen*, Om Indvielsen af Ribe Ka-
 thedralskoles nye Bygning i September 1856.
 Roskilde Kathedralskole: *C. W. Elberling*, Katalog over Roskilde
 Kathedralskoles Bibliothek. Første Afdeling.
 Sørg Academies Skole: *F. Johnstrup*, Om Realunderviisningens
 Fremgang, forsaavidt den er tilveiebragt ved Regeringsforan-
 staltninger.

Fra Aalborg Kathedralskole, Borgerdybskolen i Kjøbenhavn, Frederiksborg og Randers lærde Skoler, Nønne høiere Realskole, det v. Westenffe Institut og Viborg Kathedralskole ere alene Skoleefterretninger udgivne.

2. Fra Island for 1856:

Reykjavik lærde Skole: *B. Johnsen*, Skoleefterretninger.

3. Fra Hertugdømmet Slesvig for 1857:

Flensborg lærde og Realskole: *Zweite Fortsetzung des im Jahre 1845 gedruckten Catalogs über die Bibliothek der Flensburger Gelehrten- und Real-Schule.*

Haderslev lærde Skole: *W. A. Bloch*, Rom under Kongernes Regering, et Bidrag til Fortolkningen af Livius' 1ste Bog for Skolens øverste Klasse.

Slesvig Domskole: *S. Povelsen*, Schulnachrichten.

4. Fra Hertugdømmet Holsteen for 1857:

Altona Gymnasium: *C. Lange*, Jesus und Judas in ihrem Verhältnisse zu einander. Erster Theil.

Gliksstadt lærde Skole: *C. Meins*, Das Christenthum und die Naturwissenschaften.

Niels lærde Skole: *J. F. Horn*, Zwei Schulreden.

Meldorf lærde Skole: *W. Th. Jungclaussen*, Zur Chronologie der Gedichte des D. Valerius Catullus.

Mons lærde Skole: *H. Keck*, De Horatii epistolarum libro priore. Critica ad Ludovicum Doederlinum epistola.

Rendsborg Real-Gymnasium: *P. S. Fraudsøn*, Geschichte der Gelehrtenschule zu Rendsburg bis 1830.

5. Fra Hertugdømmet Lauenborg for 1857:

Den Lauenborgske lærde Skole: *W. Hornborstel*, Ueber die Einwirkung der vergleichenden Grammatik auf die Methode des französischen Unterrichts an Gymnasien.

6. Fra Norge for 1855 og 1856:

Christiania Kathedralskole, 1855: *L. K. Daa*, Udsigt over Ethnologien. — 1856: *J. Odén*, Om Cirkelliniens Deling i n ligestore Dele, samt Anvendelse af en ny Methode til at reducere denne Opgave, naar n er et Primtal og $\frac{n-1}{2}$ et sammensat Tal = $2^a 3^b 5^y \dots$, til en Opløsning af α Ligninger af 2den Grad, β Ligninger af 3die Grad, γ Ligninger af 5te Grad o. s. v.

- , *Niissens* Latin- og Realskole: *W. K. Gedde* og *H. Nissen*, 1855, Skolefterretninger for Aarene 1853—1855. — 1856, Skolefterretninger for Aaret 1855—1856.
- *Borger- og Realskole*, 1855: *K. Hansen*, Et Par Afsnit af en Lærebog i Kemi til Skolebrug. — 1856: *G. Hansen*, Om Sprogunderviisningens Ordning og Underviisningsmaaden i Tydsk.
- Bergens Kathedralskole*: (*S. Holmboe*), 1855, Skolens Opgave. — Hvorledes har man hos os søgt at løse Skolens Opgave? — 1856, (Supplement til fornævnte Program).
- Kongæberg's Middels- og Realskole*, 1856: *B. Szgild*, I. *Mekanisk Fysik* til Skolebrug. (Indledning. Første Afsnit).
- Lillehammers lærde og Realskole*, 1856: *F. Lange*, *Indbyggelseskrift* til *Marseramen* i Juli 1856. (Oversigt over Forhandlingerne i Anledning af Skolens Oprettelse, Bidrag til Skolestatistikken o. s. v.).
- Stiens lærde og Realskole*, 1855: Fortegnelse over Skolens Bogsamling. 1856: *N. Arctander*, *Nogle Oplysninger om „Privata Nya Elementarskolan i Stockholm“*.
- Thronhjems Kathedralskole*, 1855: *S. S. Müller*, *Bidrag til Thronhjems Kathedralskoles Historie* til *Åar 1809*. — 1856: *Katalog* over Skolens Bibliothek. 1ste Afdeling.

7. Fra *Preussens* for 1855.

Programmerne fra de derværende *Gymnasier* og andre høiere *Dannelsesanstalter*.

II. *Discipelsbibliotheket*

er blevet forøget med følgende *Bøger*:

S. C. Andersen, *Nye Eventyr og Historier*, 1ste og 2den Saml. — *Carl Bernhard*, *Samlede Noveller og Fortællinger*, 12te Bd. (*Kroniker fra Erik af Pommerns Tid*). — *St. Et. Vliſcher*, *Noveller*, 5—7 Bd. *Digte*, 1—2 Bd. — *Cl. Rosenhoff*, *Noveller*. — *Bjørnstjerne Bjørnson*, *Sjunnove Solbakken*. — *Trollope*, *Constance Kidney*, 1—2 Bd. *Barnabys i Amerika*, 1—2 Bd. *Gen Feil*, 1—2 Bd. *Tremordny Cliff*, 1—2 Bd. *Den gifte Enke*, 1—2 Bd. *Michael Armstrong*, 1—2 Bd. *J. J. Whitlaw*, 1—2 Bd. *Enken Barnaby*, 1—2 Bd. — *Lever*, *Ridderen af Gwynne*, 1—3 Bd. *Jack Hinton*, 1—2 Bd. *Tom Burke*, 1—3 Bd. *Roland Cassel*, 1—3 Bd. *Con Gregans Meddelelser*, 1—2 Bd. — *Dickens*, *Ville Dorritt*, 1—2 Bd. — *Thackeray*, *Pendennis*, 1—3 Bd. — *d'Israeli*, *Henriette Temple*. *Vivian Grey*, 1—2 Bd.

Howard, Jack Ashore, 1—2 Bd. Ardent Troughton, 1—2 Bd. — Wetherell, Den vide, vide Verden, 1—2 Bd. — Yorik's sentimentale Reise. — Prescott, Mexicos Erobring, 1—Bd. — Patzow, Godwiv Castle, 1—3 Bd. — L. Blanc, Julirevolutionens Historie.

III. Den naturhistoriske Samling

er bleven forøget med følgende Gjenstande:

a. Forærede:

Af Adjunct Fogh: En Samling af Muslingfaller, nemlig: *Pecten varius*, Middelhavet, *P. glaber*, do., *P. Japonicus*, Ostindien, *P. Islandicus*, Island, *P. opercularis*, Nordsøen, *Lima scaber*, Vestindien, *Arca umbonata*, do., *Unio tumidus*, Nordsøen, *U. pictorum*, Europa, *U. margaritiferus*, do., *U. circulus*, Nordamerika, *Modiola Americana*, Vestindien, *Cardium isocardia*, do., *C. echinatum*, Nordsøen, *C. muricatum*, Ostindien, *C. Groenlandicum*, Grønland, *Cyrena similis*, China, *Tellina lævis*, Vestindien, *T. fausta*, do., *T. pulchella*, Middelhavet, *T. scobusata*, Ostindien, *T. maculosa*, Vestindien, *T. Antoni*, do., *T. solidula*, Nordsøen, *T. radiata*, Ostindien, *Lucina tigrina*, Vestindien, *Circe Savignyi*, Ostindien, *C. pectinata*, do., *C. scripta*, do., *Homala triangularis*, Cap, *Venus Paphia*, Vestindien, *V. flexuosa*, do., *V. verrucosa*, Middelhavet, *V. reticulata*, Ostindien, *V. puerpera*, do., *Cytherea Dione*, Vestindien, *C. meretrix*, Ostindien, *C. petechialis*, do., *C. maculata*, Vestindien, *C. inscripta*, Ostindien, *Macra* sp., *Solen obliquus*, Portorico, *S. radiatus*, Ostindien, *S. ensis*, Nordsøen.

Fremdeles: Hav i Bruunkul fra Grønland: et Stykke Surtarbrand og Riselsinter med Bladaftryk fra Island; en Stjernekorall fra Vestindien; *Scorpio* sp. i Spiritus fra Vestindien.

- Af Discipel D. Dannefskjold (6te Cl.): En Hvepsereede.
 — Discipel Sagen (6te Cl.): Gordius sp.
 — Discipel P. Heiberg (6te Cl.): Hvepseskager.
 — Discipel Friis (4de Cl., udgaact): Salpa sp. eenlig og i
 Kjæde; en pungsformig Rede; Paafuglesjcer.
 — Discipel Skeel (3die Cl.): Tanagra tatao.
 — Discipel Nommels (2den Cl.): Emys sp.
 — Discipel Münter (2den Cl.): En Snogeham.
 — Discipel Sausen (2den Cl.): En Eggestok af en Hone;
 det indre Dre, udskaaet.
 — Discipel Carl Holm (2den Cl.): Et Par Hoffelhorn.
 — Discipel Grandjean (1ste Cl.): Et Bædderhoved.
 — forhenværende Discipel Schierbeck: Blatta gigantea.
 — Disciplene Heiberg, Krohn, Richter, Stage, Tiem-
 roth, Topsoe (6te Cl.), Wriisberg (1ste Cl.): Fuglææg.

b. Tilfjøbte:

Cottus scorpio; *Salamandra maculosa*: *Ramphocoele*
Brasiliensis; *Falco tinnunculus*; *Columba palumbus*; *Buc-*
cinum undatum; 50 danske Fuglææg; 150 Æffer.

c. Udstoppede:

Mus Rattus og udtaget Cranium; *Scarus* sp.; *Diodon*
 sp.; *Talpa Europæa*, og udtaget Cranium.

d. Istandsatte og ordnede:

37 af de udstoppede Fugle og Pattedyr, 5 Fisk i Spi-
 ritus, et Par Gevixer af *Cervus Dama*.

IV. Den physiske Samling

er bleven forøget med et Aneroidbarometer og en Snorre.

Regnskabsvæsenet.

(De vedføjede Poster henrøise til det lærde Skolevæsen's Budget).

I. A. Skolekassens Regnskab.

1. Indtægt.

Post.	Rbd.	ß
2. Renter af Skolens Capitalformue	487.	16
3. a. Jordbogs-Indtægter for 1857	3,634 Rbd. 86	ß
b. Indtægter af Kirker og Præstekald	1,498 — 51 -	
	<hr/>	5,133. 41
4. Skolecontingenter:		
a. Skolepenge.....	6,535 Rbd. 80	ß
efter Fradrag af Lærernes Andeel	1,660 — 18 -	
	<hr/>	4,875 Rbd. 62
b. Løse- og Brændpenge.....	1,227 — . -	
c. Indskrivningspenge.....	170 — . -	
d. Gebyrter for Testimonier.....	100 — . -	
	<hr/>	6,372. 62
6. Bidrag fra Universitetet	30.	.
7. Jord-, Sang- og Copulationspenge.....	2,499.	32
11. Forskjellige ubestemte og extraordinære Indtægter (Privatistpenge)	6.	.
	<hr/>	
Summa Indtægt. . .	14,528.	55

2. Udgift.

2. Faste Vager til Lærerne	12,458.	32
3. For Limeunderviisning.....	2,129.	68
4. Pension.....	400.	.
5. a. Bibliotheket, foruden Renten 43 Rbd. af den samme tilhørende Capital, stor 1,075 Rbd. . .	316 Rbd. 60	ß
b. Den naturhistoriske Samling... ..	50 — . -	
c. Den physiske Samling.....	50 — . -	
	<hr/>	416. 60
6. a. Bygningens Vedligeholdelse	830.	56
c. Inventariets Vedligeholdelse	353.	82
d. Godtgjørelse for afstaaet Locale af Embedsbolig	80.	.
7. a. Brændselsforbrødenheder	637 Rbd. 40	ß
b. Væghningsforbrødenheder	38 — 88 -	
	<hr/>	676. 32
	<hr/>	
Løstisg. . .	17,345.	42

		Rd.	ß
Post	Transport...	17,345.	42
8.	Skatter og Afgifter	159.	10
9.	Regnskabsforingen	350.	.
10.	Afgift til 4 Kirkeskoler for Sangvicariering	480.	.
14.	Forskjellige løbende og ekstraordinære Udgifter:		
a.	Skoleopvartning	150 Rd. .	ß
b.	Reengjøring	176 — 22 -	
c.	Porto, Protokoller, Skrivematerialier og Afskrivning	177 — 59 -	
d.	Programmer og Skolehoitideligheder	218 — 20 -	
e.	Andre Udgifter	7 — 88 -	
		<u>729.</u>	<u>93</u>
		19,064.	49
	Lønningstillæg ifølge Lov af 15de Februar 1857	2,081.	8
	Summa Udgift...	<u>21,145.</u>	<u>57</u>
	Naar hermed sammenholdes Indtægts-Summen...	14,528.	55
	fremkommer en Meer-Udgift af	6,617.	2
	Men da Skolen i 1857—1858 har modtaget et Til- skud fra den almindelige Skolefond af	7,000.	.
	er Kassebeholdningen forøget med	<u>382.</u>	<u>94</u>

3. Balance-Conto den 31te Marts 1858.

Activa:

1.	Skolens i Kjøbenhavns Overformynderi indestaaende Capital	12,029.	24
2.	Bibliothekets do. do.	1,075.	.
3.	En i Thorslunde og Ishøj Sognekald perpetueret Kjøbesum for et Huus	150.	.
4.	Contant Kassebeholdning	1,569.	36
	Summa...	<u>14,823.</u>	<u>60</u>

Passiva:

1.	Beholdning af indeholdte Beløb til Dækning af Livs- forsikringspræmier for Skolens Embedsmænd m. v. i næste Regnskabsaar	553.	33
	Lateris...	<u>553.</u>	<u>33</u>

	Rb.	ß
Transport...	553.	33
2. Stipendiefondens contante Beholdning.....	11.	36
	<hr/>	
	564.	69
Saldo: Capitalformue den 31te Marts 1858:		
rentebærende	13,254 Rb.	24 ß.
ikke rentebærende.....	1,004 —	63 -
	<hr/>	
	14,258.	87
	<hr/>	
Balance...	14,823.	60
	<hr/>	

B. Stipendiefondens Regnskab.

Fonden eiede den 31te Marts 1857:

a. en af Kjøbenhavns Magistrat administreret Capital	13,500.	.
b. Statsgjelds-Indskrivningsbeviis for	3,450.	.
c. Do. (Meyers Legat) for.....	2,500.	.
d. Kongelige 4 pCt. Obligationer.....	650.	.
	<hr/>	
	20,100.	.
e. Contant Beholdning	56.	50
	<hr/>	
	Salt...	20,156. 50

Men under denne Formue var indbefattet 30 Disciples indestaende Dplag, tilsammen 1,861 Rb.

Indtægten i 1857—1858 har været:

Renter af Fondens Capital	804.	.
Do. af Legatum Bartholini.....	4.	12
3 Capital tilkommer en indkjøbt fgl. Obligation paa	200.	.
	<hr/>	
	21,164.	62

Udgiften derimod:

Dplagspenge, udbetalte til 10 Disciple	661 Rb.	• ß
Indkjøbt en fgl. 4 pCt. Obligation		
paa 200 Rb. for.....	192 —	26 -
	<hr/>	
	853.	26

Fonden eier saaledes den 31te Marts 1858 ..... 20,311. 36

nemlig: rentebærende Capital 20,300 Rb., contant Beholdning 11 Rb. 36 ß.

Nota. Under denne Formue er dog indbefattet 28 Disciples indestaende oplagte Stipendier, tilsammen 1,900 Rb.

II. Efter det af Rector under 31te October f. A. indsendte Forslag samt en senere Indstilling af 14de April d. A. approberede Ministeriet under respective 14de November og 21de April næstefter følgende Fordeling af Skolens Beneficiær for indeværende Skoleaar:

A. Høieste Stipendium, 50 Rd., tillagdes Disciplen N. Bache.

B. Mellemsste Stipendium, 35 Rd., tillagdes Disciplene 1. P. L. Krebs, 2. D. A. Anghorn, 3. H. C. C. M. Hjorth, 4. H. P. C. Kofke, 5. S. C. A. Sahlerg, 6. B. C. C. Topsoe, 7. P. K. Krohn, 8. N. C. Heerfordt, 9. H. E. Andresen, 10. A. P. Grüner.

C. Laveste Stipendium, 20 Rd., tillagdes Disciplene 1. F. B. Bülow, 2. F. G. Hausen, 3. C. F. C. Holm, 4. G. C. C. Wiese, 5. P. B. Kjær, 6. C. B. S. Birkerod, 7. S. S. Krohn, 8. M. Seligmann, 9. M. W. Dillgaard, 10. P. W. Heiberg, 11. H. M. N. Wamberg, 12. S. A. Bang, 13. S. Tpsen, 14. A. H. Gamborg, 15. S. P. Melbye.

D. Fri Underviisning bevilgedes Disciplene 1. C. K. Dillgaard, 2. B. E. C. Petersen, 3. A. C. N. Nielsen, 4. F. A. H. Kalko, 5. C. E. Faaborg, 6. M. H. C. Bruhn, 7. S. C. D. Richter, 8. A. F. Boje, 9. F. A. P. Frydensberg, 10. H. F. N. Topsoe, 11. S. S. Petersen, 12. B. L. B. Hornup, 13. D. C. G. Ingerslev, 14. C. F. Hansen, 15. P. W. Ferndorff, 16. S. F. H. Torgensen, 17. C. G. M. Larsen, 18. B. C. B. Holbeck, 19. H. S. Moller, 20. C. Tpsen, 21. H. P. N. Budde-Lund, 22. B. Krenchel, 23. W. S. P. L. Knirsch, 24. C. H. Nyegaard, 25. E. L. C. N. Torgensen, 26. C. D. B. Ring, 27. N. P. Nielsen, 28. C. S. C. S. Thaarup, 29. N. E. Nielsen, 30. F. Linstow, 31. P. C. S. M. Melbye, 32. W. S. H. So-

chimjen, 33. C. W. S. Nommels, 34. G. H. A. Budde-
Lund, 35. F. E. S. Westergaard, 36. B. M. B. Bang,
37. C. F. G. Torst, 38. H. S. N. Lassen.

Endvidere blev, efter foregaaende Indstilling af resp. 31te
Decbr. 1857, 14de Januar og 30te Marts 1858, ved Mini-
steriets Resolution af resp. 7de og 21de Januar samt 7de April,
Beneficium af fri Underviisning tilstaaet Disciplene N. F. Berg-
green og L. E. B. Flach fra 1ste Januar, samt C. F. With
fra 1ste April d. A.

I Overensstemmelse med Lov af 10de April 1855 an-
gaaende Nedlæggelsen af den lærde Skole i Kolding § 3 blev
ved Ministeriets Resolution af 29de Januar d. A. særskilte
Understøttelsesportioner, hver paa 30 Rd., for Skoleaaret
1857—1858 bevilgede tre af de Disciple, der fra ovennævnte
Skole vare gaaede over hertil, nemlig C. K. Dillgaard,
D. E. G. Ingerslev og M. W. Dillgaard.

I det Klarupiske Stipendium, 16 Rd. aarlig for hver
Stipendiat, vare efter forrige Aars Dimission 2 Pladser blevne
ledige. Blandt de Disciple, som Rector i Skrivelse af 15de
December havde foreslaaet til at indtræde i de vacante Pladser,
tilkjendegav Directionen for de Klarupiske Stiftelser under 19de
næstefter at have valgt H. L. Andresen og C. E. Faaborg,
begge af 6te Klasse, hvilke Disciple saaledes tilligemed de fire
tidligere Stipendiaten P. L. Krebs, N. Bache, H. C. E. M.
Sjorth og P. B. Kjær have nydt dette Stipendium i de to
sidste Qvartaler af 1857 og de to forste Qvartaler af 1858.

Det Bornemann-Lassonske Legat, 10 Rd. aarlig,
er for indeværende Aar af Legatets Ephorus, Kammerherre,
Baron Suel-Hjenssteen, overensstemmende med Rectors
Forflag, af 10de Juni, under 12te næstefter tillagt Discipel i
VII Cl. A P. L. Krebs.

Forskjellige Bestemmelser, meddeelte i Skrivelser fra Ministeriet.

Skrivelse fra Ministeriet af 30te Juni 1857:
„Geheimregistraturen for det preussiske Ministerium for de geistlige, Underviisnings- og Medicinal-Anliggender har tilmeldt Ministeriet, at fornævnte Ministerium af Hensyn til de med Trykningen af Skoleprogrammer forbundne Omkostninger har fundet sig foranlediget til at indskrænke Antallet af de Exemplarer, som hidtil ere sendte til Udlandet, og at der som Folge heraf og navnlig paa Grund af den Omstændighed, at de danske Programmer formedelt de preussiske Læreres almindelige Ukjendskab til det danske Sprog ikke blive benyttede, er taget den Bestemmelse, at der fremtidig fra indeværende Aars Begyndelse til saantlige danske Underviisningsanstalter vil blive afgivet 10 Exemplarer: 2 til Ministeriet, 1 til Domskolen i Slesvig og 7 til Gymnasierne og de lærde Skoler i Hertugdømmerne Holsteen og Lauenborg.

Foranlediget heraf har Ministeriet under Dags Dato tilmeldt det ovennævnte preussiske Ministerium, at saavel Ministeriet for Hertugdømmet Slesvig som Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet i Kongeriget Danmark have, som en Folge af den af det preussiske Ministerium for de geistlige, Underviisnings- og Medicinal-Anliggender fattede Beslutning, taget den Bestemmelse at give Ulfald paa den imellem de lærde Skoler i Hertugdømmet Slesvig og i Kongeriget Danmark paa den ene Side og Gymnasierne i Kongeriget Preussen paa den anden Side hidtil bestaaende Udvevling af Programmer, saaledes at Forsendelsen af de danske Skoleprogrammer endnu finder Sted iaar, men ophæves med Aaret 1858.

Hvilket tjenstligst tilmeldes Hr. Professorens med Tilfoiende, at, medens som Folge af den tagne Bestemmelse det hidtil til

det nævnte Diemed indsendte Antal af 149 Programmer ikke vil være at afgive hertil, finder Ministeriet det dog rettest, at Trykningen kun indskrænkes med 140 Exemplarer, og at de øvrige 9 Exemplarer hertil indsendes, da der oftere haves Anvendelse for saadanne."

Circulaire fra Ministeriet af 1ste Februar 1858:

„Efter derom nedlagt allerunderdanigst Førefilling er Ministeriet ved allerhøieste Resolution af 13de f. M. allernaadigst blevet bemyndiget til, naar de stedlige Forhold gjøre det tilraadeligt, at give Tilladelse til, at Zuleferien en Dag før eller tidligere tager sin Begyndelse end det ved Bekjendtgjørelsen af 13de Mai 1850 § 8 er foreskrevet, imod at den da saameget før ophører, saaledes at den anordnede Længde af 14 Dage under ingen Omstændigheder overskrides.

Denne allerhøieste Resolution har Ministeriet ikke skullet midlade herved tjenstligst at meddele Hr. Professoren til behagelig Efterretning."

Skolefest.

Torsdagen den 11te Februar d. A. var det 25 Aar siden at Overlærer Jensen tiltraadte sin Bestilling som Lærer ved Metropolitan-skolen. Medlærere og Disciple ønskede i et særegt Dieblik at fastholde Erindringen herom, og, efterat de første Formiddagstimer vare blevne anvendte til den sædvanlige Underviisning, samlede de med den høitagede Ven og Lærer i Skolens Solemnitets-Sal, hvor Rector i nogle Ord bragte ham Skolens Hilsen og Lykønskning, hvorefter Overlærer Jensen i Anledning af Dagen henvendte sin Tale til den Kreds, af hvilken han var omgivet. Saavel forhenværende Disciple af Skolen som dens nuværende Disciple stjænkede Overlæreren smukke Erindringsgaver.

Afgangsexamens 1ste Deel, 1855.

Nr	Candidaterne.	Lydst.	Kant.	Geographie.	Naturhistorie.
1.	H. S. P. Reiersen	Ug.	Ug.	Ug.	G.
2.	E. A. Holmsted	Mg.	Mg.	G.	Ug.
3.	A. C. Bræturp	Mg.	Mg.	Ug.	G.
4.	L. F. W. Richter	Mg.	G.	Mg.	Mg.
5.	C. A. de Fine Skibsted	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.
6.	H. A. P. Philipsen	Mg.	Ug.	Mg.	Ug.
7.	C. L. Bang	G.	Mg.	G.	Ug.
8.	A. L. Brorson	G.	G.	Mg.	Mg.
9.	M. P. Bryndum *)	Mg.	Ug.	Mg.	G.
10.	C. A. Riisen	Ug.	Ug.	G.	Ug.
11.	W. C. C. B. Thrane	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.
12.	H. S. Ring	G.	Mg.	G.	G.
13.	F. N. B. A. A. Haase	G.	Mg.	Mg.	Mg.
14.	F. C. F. Wilse	G.	Mg.	G.	G.
15.	F. F. Scavenius	G.	Mg.	Ug.	Mg.
16.	F. F. J. Conradt-Eberlin	Mg.	Mg.	Ug.	G.
17.	B. K. Christensen	Mg.	Mg.	G.	Ug.

*) Denne Candidat havde i Aaret 1855 taget Afgangsexamens 1ste Deel ved Kolding lærde Skole (see Skolesterr. for 1856—1857 S. 9).

Afgangseramens 2den Deel, 1857.

Dansk.	Latin (Skriftlig).	Latin (mundtlig).	Greff.	Religion.	Historie.	Arithmetik.	Geometric.	Naturfore.	Hoved- charakter.	
									Points.	
Mg	Mg.	lg.	lg.	lg.	lg.	ll.	M.	lg.	Første Char. m. Udmerk.	98
Mg.	Mg.	Mg.	M.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	lg.	Første Char.	91
G.	Mg.	lg.	Mg.	Mg.	lg.	lg.	G.	Mg.	Første Char.	89
Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	M.	Første Char.	87
Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	lg.	Første Char.	91
Mg.	G.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	G.	M.	Mg.	Første Char.	87
G.	G.	lg.	Mg.	G.	lg.	Mg.	lg.	G.	Anden Char.	62
Mg.	G.	Mg.	G.	lg.	lg.	G.	G.	G.	Anden Char.	65
M.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	G.	G.	G.	Første Char.	80
G.	G.	G.	G.	Mg.	lg.	lg.	G.	G.	Anden Char.	61
G.	G.	M.	Mg.	G.	G.	lg.	lg.	M.	Anden Char.	71
G.	lg.	G.	G.	G.	G.	Mdl.	lg.	Mg.	Anden Char.	49
Mg.	G.	G.	G.	Mg.	G.	G.	G.	lg.	Anden Char.	78
G.	lg.	G.	G.	Mg.	lg.	G.	G.	Mg.	Anden Char.	63
G.	G.	Mg.	lg.	Mg.	lg.	Mg.	G.	G.	Anden Char.	77
Mg.	lg.	G.	G.	G.	G.	G.	lg.	Mg.	Anden Char.	61
Mg.	G.	G.	G.	G.	lg.	lg.	Mdl.	G.	Anden Char.	47

Bilag II.

(III Side 19.)

Fagene.	VII A.	VII B.	VI.	V.	IV. A.	IV. B.	III.	II.	I.	Summa.
Dansk	2	2	2	2	2	2	3	5	6	26
Englisk	=	=	3	3	2	2	2	5	5	22
Fransk	=	=	2	2	2	2	4	4	=	16
Latin	10	10	9	9	9	9	9	=	=	65
Græsk	6	6	5	5	6	6	=	=	=	34
Religion	2	2	2	2	2	2	2	3	3	20
Historie	4	3	3	3	3	3	3	2	2	26
Geographie	=	=	2	2	1	1	2	3	3	14
Mathematisk Discipliner	4	4	4	4	4	4	4	4	4	36
Naturlære	3	4	=	=	=	=	=	=	=	7
Naturhistorie	=	=	2	2	2	2	2	3	3	16
Skrivning	=	=	=	=	1	1	2	3	4	11
Teening	=	=	=	=	=	=	1	2	2	5
Sang	2	2	2	2	2	2	2	2	2	=
Summa af trentio Ager	33	33	36	36	36	36	36	36	34	=
Hebraisk	3	3	=	=	=	=	=	=	=	=
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2	2	2	=
Total-Summa	38	38	38	38	38	38	38	38	36	

Schema

over Examinationens Gang ved de offentlige Examiner i Metropolitanaskolen i 1858.

A. Afgangsexamen.

(Fra 23de til 25de Juni og fra 8de til 13de Juli.)

VII Klasse A og VI Klasse ere under den mundtlige Examen ansatte til Examination, den forstnævnte i to Afdelinger: α og β (undtagen i Latin og Mathematif, hvor Classen er deelt i tre Partier: Nr. 1—6, Nr. 7—11, Nr. 12—16), den sidstnævnte i tre Afdelinger: α , β , γ .

VII Klasse A α : 1. Dillgaard, 2. Petersen, 3. Ruzhorn, 4. Skrike, 5. Hansen, 6. Holm, 7. Berggreen, 8. Gad.

VII Klasse A β : 1. Scharling, 2. Krebs, 3. Lund, 4. Bülow, 5. Jensen, 6. Paludan, 7. Thiele, 8. Stub.

Nr. 1—6: Dillgaard, Scharling, Petersen, Krebs, Ruzhorn, Lund.

Nr. 7—11: Skrike, Bülow, Hansen, Jensen, Holm.

Nr. 12—16: Paludan, Berggreen, Thiele, Gad, Stub.

VI Klasse α : 1. Brock, 2. Birkerød, 3. Kalko, 4. Dillgaard, 5. Richter, 6. Marcusen, 7. Frhdensberg, 8. Topsoe.

VI Klasse β : 1. Andresen, 2. Stage, 3. Seligmann, 4. Bruhn, 5. Boje, 6. Abrahams, 7. Wind, 8. Hansen.

VI Klasse γ : 1. Poulsen, 2. Krohn, 3. Gaaborg, 4. Hagen, 5. Dixel, 6. Rothe, 7. Dannefsjold, 8. Heiberg.

I. Skriftlig Examen

er bleven afholdt Onsdagen den 23de, Torsdagen den 24de og Fredagen den 25de Juni.

II. Mundtlig Examen.

(De paa nedenstaaende Schemas venstre og hoire Side samt under disse anførte Examinationer afholdes, ligesom ogsaa ved Hovedexamen, respective i VI, V og III Classes Læsestue.)

Torsdagen den 8de Juli.

Kl. 9. VII Cl. A α . Græff.	Kl. 9. VII Cl. A β . Historie.
— 5. VI Cl. β . Naturhistorie.	
Kl. 8. VI Cl. α . Tydss.	
— 11. VII Cl. A α . Naturlære.	
— 5. VI Cl. γ . Fransk.	

Fredagen den 9de Juli.

Kl. 9. VII Cl. A β . Græff.	Kl. 9. VII Cl. A α . Historie.
— 5. VI Cl. γ . Geographie.	
Kl. 8. VI Cl. β . Tydss.	
— 11. VII Cl. A β . Naturlære.	
— 5. VI Cl. α . Fransk.	

Løvdagen den 10de Juli.

Kl. 9. VII Cl. A, Nr. 1-6. Latin.	Kl. 8. VI Cl. γ . Tydss.
	— 11. VII Cl. A α . Religion.
Kl. 5. VI Cl. α . Naturhistorie.	
Kl. 9. VII Cl. A, Nr. 12-16. Mathematif.	
— 5. VI Cl. β . Fransk.	

Mandagen den 12te Juli.

Kl. 9. VII Cl. A, Nr. 12-16. Latin.	Kl. 9. VI Cl. γ . Naturhistorie.
Kl. 5. VII Cl. A β . Religion.	
Kl. 9. VII Cl. A, Nr. 7-11. Mathematif.	
— 5. VI Cl. α . Geographie.	

Tirsdagen den 13de Juli.

Kl. 9. VII Cl. A, Nr. 7-11. Latin.	Kl. 9. VI Cl. β . Geographie.
	— 12. VII Cl. A. Hebraisk.
Kl. 9. VII Cl. A, Nr. 1-6. Mathematif.	

B. Hovedexamen.

(Fra 2den til 22de Juli.)

VII Cl. B, VI Cl., V Cl., III Cl. og II Cl. ere under den mundtlige Examen i de fleste Fag, hver for sig, ansatte til Examination i to forskjellige Afdelinger, α og β , saaledes at α bestaaer af de ulige Numere 1—3—5 o. s. v., β af de lige 2—4—6 o. s. v., efter den Orden, som Disciplene nu indtage i Classerne ifølge Censuren for Mai (see S. 13—15).

I. Skriftlig Examen.

Fredagen den 2den Juli.

- 9-12. Dansk Stil VII Cl. B, VI, V, IV Cl. A og B, III, II og I Cl.
5-7. Tydsk Stil VI og V Cl.

Løverdagen den 3die Juli.

- 9-12. Latinsk Stil VII Cl. B, VI, V, IV Cl. A og B.
12-3. Regning II og I Cl.
4-7. Latinsk Version VII Cl. B, VI og V Cl.

II. Mundtlig Examen.

Tirsdagen den 6te Juli.

9-12. IV Cl. A. Latin.	9-12. IV Cl. B. Historie.
12-2. III Cl. α . Fransk.	12-2. V Cl. β + VI Cl. Geographie.
4-7. I. Cl. Dansk.	4-7. VII Cl. B. Naturlære.
9-11 $\frac{1}{2}$. V Cl. α . Mathematik.	
11 $\frac{1}{2}$ -2. III Cl. β . Tydsk.	
4-7. II Cl. Naturhistorie.	

Onsdagen den 7de Juli.

9-12. IV Cl. B. Latin.	9-11 $\frac{1}{2}$. IV Cl. A. Tydsk.
12-2. V Cl. α . Geographie.	11 $\frac{1}{2}$ -2. II Cl. Fransk.
5-7. V Cl. α . Tydsk.	5-8. VII Cl. B. Religion.

- 9-11^{1/2}. V Cl. β . Mathematik.
 11^{1/2}-1. III Cl. α . } Religion.
 1^{1/2}-3. III Cl. β . }
 5-7. V Cl. β + VI Cl. Naturhistorie.

Under Afgangsexamen holdes tillige Hovedexamen i VII Cl. A's Læsestue i følgende Dag:

Torsdagen den 8de Juli.

5-7^{1/2}. IV Cl. A. Græff.

Frederdagen den 9de Juli.

5-7^{1/2}. IV Cl. B. Græff.

Løverdagen den 10de Juli.

5-7. V Cl. β . Historie.

Tirsdagen den 13de Juli.

11-1. IV Cl. B. Religion.

Onsdagen den 14de Juli.

9-11 ^{1/2} . V Cl. α . Latin.		9-11. II Cl. β . Tydsk.
11 ^{1/2} -2. IV Cl. B. Fræuff.		11 ^{1/2} -2. III Cl. α . Latin.
4-7. I Cl. Geographie.		4 ^{1/2} -7. III Cl. β . Historie.
9-11. VI Cl. α . Religion.		
11-2. IV Cl. A. Historie.		
4-6. VI Cl. β . Religion.		

Torsdagen den 15de Juli.

9-11 ^{1/2} . V Cl. β . Latin.		9-12. VII Cl. B. Historie.
11 ^{1/2} -2. III Cl. β . Latin.		12-2. III Cl. α . Mathematik.
5-7. II Cl. β . Historie.		4-7. I Cl. Naturhistorie.
9-12. IV Cl. A. Geographie.		
12-2. II Cl. α . Danff.		
4-7. VI Cl. α . Mathematik.		

Fredagen den 16de Juli.

9-11 ¹ / ₂ . V Cl. α . Græff.	9-12. VI Cl. β . Mathematif.
11 ¹ / ₂ -2. IV Cl. A. Fransff.	12-2. V Cl. β + VI Cl. Tydff.
4-6 ¹ / ₂ . II Cl. Religion.	4-7. I Cl. Tydff.
9-11 ¹ / ₂ . VI Cl. α . Historie.	
11 ¹ / ₂ -2 ¹ / ₂ . IV Cl. B. Geographie.	
5-7. III Cl. β . Naturhistorie.	

Løverdagen den 17de Juli.

5-6. Sang.	6-8. Gymnastif.
------------	-----------------

Mandagen den 19de Juli.

9-11 ¹ / ₂ . V Cl. β . Græff.	9-11. V Cl. α . Naturhistorie.
11 ¹ / ₂ -2. VI Cl. β . Historie.	11 ¹ / ₂ -2. II Cl. Geographie.
4 ¹ / ₂ -7. VI Cl. α . Græff.	4-7. IV Cl. B. Naturhistorie.
9-12. IV Cl. A. Mathematif.	
12-2. III Cl. β . Danff.	
4 ¹ / ₂ -7. III Cl. α . Tydff.	

Tirsdagen den 20de Juli.

9-11. VII Cl. B α . Latin.	9-12. V Cl. Religion.
11-2. VI Cl. α . Latin.	12-2 ¹ / ₂ . IV Cl. B. Tydff.
4 ¹ / ₂ -7. VI Cl. β . Græff.	4-6. III Cl. α . Danff.
	6-8. III Cl. β . Geographie.
9-12. IV Cl. A. Naturhistorie.	
12-2. II Cl. α . Historie.	
4-8. VII Cl. B. Mathematif.	

Onsdagen den 21de Juli.

9-11. VII Cl. B β . Latin.	9-11. II Cl. β . Danff.
11-2. VI Cl. β . Latin.	11-2. V Cl + VI Cl. Fransff.
4-6. III Cl. α . Geographie.	4-6. II Cl. α . Tydff.
6-8. VII Cl. B. α . Græff.	6-8. I Cl. Historie.

- 9-11 $\frac{1}{2}$. III Cl. α . Historie.
 12-2. IV Cl. A. Religion.
 4-6. V Cl. α . Historie.
 6-8. III Cl. β . Mathematisk.

Torsdagen den 22de Juli.

8-10. VII Cl. B β . Græsk.		8-11. IV Cl. B. Mathematisk.
10-12. VII Cl. B. Hebraisk.		11-1. I Cl. Religion.
8-10. III Cl. α . Naturhistorie.		
10-12. III Cl. β . Fransk.		

Løverdagen den 17de Juli, Kl. 8 Formiddag, prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple.

Torsdagen den 22de Juli, Kl. 1, afholdes Lærerforsamling i Anledning af Censuren. Derefter indtræder Sommerferien, som ender Søndagen den 22de August incl. Translocationen foretages Mandagen den 23de August, Kl. 11 Formiddag.

Til at overvære den mundtlige Deel af ovennævnte Examinering, Sang- og Gymnastikproven samt Translocationen indbydes herved Disciplenes Forældre og Foresatte samt andre Skolens og Videnskabernes Belyndere.

Metropolitanskolen i Juni 1858.

B. Borgen.